
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

4/април 2010.

година L

ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вук Ђоковић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вук Ђоковић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и савремена мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2010 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. а) Порески третман преноса права располагања на делу имовине који врши обвезник ПДВ као улог у новоосновано привредно друштво, при чему се у оквиру тог дела имовине врши пренос на земљишту, грађевинским објектима и другим добрима 11
- б) Порески третман улагања апсолутних права у друштво са ограниченом одговорношћу 11
2. а) Порески третман прихода који недобитна организација оствари по основу откупа секундарних сировина од физичких лица и продајом тих сировина правним лицима 15
- б) Порески третман прихода које физичко лице остварује продајом секундарних сировина 15

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Примена пореске стопе ПДВ на промет и увоз албума самолепљивих сличица и самолепљивих сличица 19
  2. Издавање рачуна за промет добара – стручних часописа у случају када обвезник ПДВ – издавач часописа наплаћује својим купцима претплату унапред за одређени период (нпр. годину дана, пола године или квартално), при чему појединачна вредност часописа није опредељена . . 20
  3. Порески третман промета услуга које врши Ветеринарски институт . . . 22
  4. Порески третман промета без накнаде добара набављених уз пореско ослобођење 24
  5. Порески третман добара и услуга који обвезник ПДВ врши у оквиру спровођења Пројекта реформе судске управе трговинских судова Србије–ССАСА 25
  6. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – згради са правом коришћења грађевинског земљишта на коме се тај грађевински објекат налази и земљишта које служи редовној употреби тог грађевинског објекта, који врши обвезник ПДВ 30
-

---

7. Пореска стопе ПДВ код промета услуге смештаја избеглих и расељених лица	31
8. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивој целини у оквиру објекта (нпр. стан, пословни простор, гаража ...) у случају када је физичко лице стекло право располагања на незавршеном грађевинском објекту и наставило изградњу тог објекта, а које се после стицања права располагања на предметном објекту евидентирало за обавезу плаћања ПДВ	33
9. Порески третман промета дејих радова насталих као резултат пројекта „Даровање“, а који врши обвезник ПДВ – предшколска установа	35
10. Порески третман промета услуге давања у закуп стана који врши привредно друштво – обвезник ПДВ	36
11. Порески третман преноса права располагања на путничким аутомобилима који врши обвезник ПДВ у ликвидацији оснивачу, а за које је при набавци остварено право на одбитак претходног пореза	37
12. Порески третман исказаног расхода (кало, растур, квар и лом)	38
13. Порески третман промета ревизорских услуга и услуга одржавања интернет странице који обвезник ПДВ са територије Републике ван АПКМ врши повезаном правном лицу са територије АПКМ, као и промета ревизорских услуга који повезано правно лице са територије АПКМ врши обвезнику ПДВ са територије Републике ван АПКМ	42
14. а) Порески третман промета услуга организовања округлог стола у циљу обуке новинара за праћење суђења, који Удружење новинара Србије врши Међународном одбору за истраживање и размену (IREX) у оквиру спровођења програма помоћи САД	44
б) Порески третман прихода који остваре физичка лица по основу ауторских хонорара на име радног ангажовања под уговором у оквиру наведеног пројекта	44
15. Да ли је Економско-трговачка школа обвезник ПДВ?	47
16. Порески третман преноса дела имовине, као улог, од стране обвезника ПДВ – оснивача, новооснованом привредном друштву	50
17. Право обвезника ПДВ – Задужбине краља Петра I Карађорђевића да ПДВ обрачунат за промет услуга штампања и продаје доплатне поштанске марке одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, у случају када је Задужбина краља Петра I Карађорђевића одређена као корисник средстава која се прикупљају продајом доплатне поштанске марке, а која су намењена за финансирање набавке добара и услуга у циљу адаптације грађевинског објекта (историјски значајне зграде)	51

-
18. Право на одбитак претходног пореза у случају када рачун за извршени промет не садржи неке од података предвиђених другим прописом, а садржи све податке прописане Законом о ПДВ и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима из којих се могу изоставити поједини подаци 55

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Исказивање података о датим авансима за набавку основних средстава на Обрасцу СУ приликом утврђивања сразмере улагања у складу са чланом 50а Закона о порезу на добит правних лица 59
2. Подношење пореске пријаве за измену месечне аконтације пореза на добит, као и почетак плаћања аконтација у складу са том пореском пријавом 61
3. Да ли се на приход од камате који обвезник – нерезидентно правно лице, Европска банка за обнову и развој, остварује по основу кредита одобреног резидентном правном лицу – Комерцијалној банци обрачунава и плаћа порез по одбитку? 62
4. Да ли се продајом дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србија остварује капитални добитак? 64

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се приликом размене станова између привредног друштва „Гоша–стан“ д.о.о. и физичког лица запосленог у том друштву порез на пренос апсолутних права плаћа на разлику вредности станова који се размењују или на свако право које се размењује, при чему том разменом физичко лице преноси право својине привредном друштву „Гоша–стан“ д.о.о. на мањем стану стеченом откупом, према прописима којима је уређено становање, за право својине на већем стану? 65
  2. Да ли је продајна цена за стан који је привредно друштво купило пре шест година, а који жели да прода свом раднику, „ствар одлуке привредног друштва и договора са радником–купцем“, које су пореске обавезе продавца, а које обавезе купца, као и да ли су услови зајма ствар пословне политике привредног друштва (Правилника о решавању стамбених потреба) на које не утичу никакви законски прописи? 69
-

-
3. Да ли постоји пореска обавеза у случајевима када се право својине на „половном“ возилу регистрованом на име радње, преноси на власника радње, односно када се право својине на регистрованом моторном возилу преноси са привредног друштва на његовог оснивача, као и када се пренос врши на новом (нерегистрованом или регистрованом) моторном возилу са оснивача на радњу или привредно друштво (по основу оснивачког улога у стварима, односно по другом основу)? 72
  4. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права када по уговору о заједничком финансирању и изградњи стамбеног објекта, по коме суинвеститори преузму обавезу да своје непокретности, као њихов улог у заједничком инвестирању, предају „инвеститору“ ради рушења и зидања новог стамбеног објекта, при чему уговор за предмет нема пренос апсолутних права, нити је до преноса дошло? 78

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли се порез на употребу пловних објеката плаћа за чамац дужине шест метара без кабине, са два ванбродска мотора (Jonson 5,9 kW i Tomos 2,9 kW), од којих је један резервни, имајући у виду само снагу основног мотора или збир снага оба мотора уписана у пловидбену дозволу? 81

ЦАРИНЕ

1. Захтев за стављање у слободан промет привремено увезене робе 83

ФИСКАЛНЕ КАСЕ

1. Обавеза формирања и штампања периодичног извештаја, односно у ком моменту је обвезник дужан да формира и штампа периодични извештај када последњи дан извештајног периода пада у нерадни дан 85
  2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге организације научног скупа, при чему се котизација наплаћује од стране приређивача који обавља делатност у оквиру групе делатности 803 (Више и високо образовање)..... 85
-

-
3. Имплементација софтвера који би се користио за евидентирање промета преко фискалне касе у малопродаји (на бензинским станицама), а који би, у конкретном случају, „омогућио штампање са фискалног штампача, након фискалног исечка, НОТа рачуна за куповину горива на бонове, односно рачуна за ПДВ обвезника као нефискалне исписе, као и сторнирање ставки на још отвореном рачуну, тако да се плус и минус редак брише из апликације и да се уопште не штампа на фискалном исечку“ 86
  4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект који је регистрован за промет добара на мало врши продају добара (робе широке потрошње), при чему би купцима била дата могућност куповине добара на више оброчних отплата уз зарачунавање камате, као и питање евидентирања камате кроз КЕПУ књигу 87
  5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара из специјализованог моторног возила (камион) за продају робе по малопродајним ценама физичким лицима, као и обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе, у оквиру делатности 52630 (Остала трговина на мало изван продавница – продаја преко аутомата, продаја преко путујућих продаваца – улична лозова, кокица и штампе – колпортери) 90
  6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје купона за путнички сервис (аеродромских такси) за услуге пружене у згради аеродрома физичким лицима – путницима који су за авио превозника изабрали ЈАТ, у оквиру претежне делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају) 93
  7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје авионских карата и наплате вишка пртљага у име и за рачун low cost компанија, при чему ЈП Аеродром за своје услуге наплаћује накнаду (провизију) од путника, у оквиру претежне делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају) 94
  8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Специјализована сточарска задруга својим задругарима, сувласницима поменуте задруге, врши продају добара (сточну храну) из велепродаје, односно без посредовања малопродаје, при чему сваки задругар има регистровано пољопривредно газдинство и плаћање врши преко текућег рачуна 96
-

-
9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара (фотокопир апарата и репроматеријала), као и пружања услуга (услуге сервисирања и поправке фотокопир апарата са уградњом резервних делова и репроматеријала, услуге фотокопирања) другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима) 97
  10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Јавно комунално предузеће пружа услуге физичким лицима у оквиру своје делатности, као што су: пружање услуге израде Услови и Сагласности за издавање грађевинских дозвола, издавање Услови, Сагласности и Закључака за заузеће дела јавних површина за формирање градилишта, обрачун и наплата накнаде за бесправну сечу стабала на јавним зеленим површинама, сеча стабала, обнова травњака, вађење пањева у двориштима физичких лица, испорука и монтажа парковске опреме по захтеву физичких лица и испорука огревног дрвета и грањевине у виду донације социјално угроженим грађанима 98
  11. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају пружања услуга масаже у салону лепоте, при чему услуге пружа слепо лице, које је и власник 101
  12. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект пружа услугу одржавања лифтова скупштинама станара које немају статус правног лица, при чему фактурисање и наплату за пружање поменути услуге врши ЈКП „Обједињена наплата“ 102
  13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет камиона и специјалних возила из свог производног програма, у оквиру делатности 34102 (Производња камиона и специјалних возила), правним лицима, без поседовања малопродајног објекта, односно продајног салона 103
  14. Обавеза евидентирања оствареног промета преко фискалне касе у оквиру делатности 51700 (Остала трговина на велико), обавеза евидентирања промета преко фискалне касе пружањем услуга постављања електричних инсталација правним и физичким лицима у оквиру делатности 45310 (Постављање електричних инсталација), као и обавеза штампања дневног извештаја фискалне касе и обавеза прикључивања терминала за даљинско читавање дневних извештаја фискалне касе. 104
-

-
15. Обавезе евидентирања промета преко фискалне касе у оквиру делатности из гране 852 – Ветеринарске активности. 107
  16. Евидентирање промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект даје купцима попуст од 10% за куповину одређене робе у оквиру акције која се одвија у временском периоду од 9-11h, као и евидентирање промета преко фискалне касе када купац добија гратис артикал приликом куповине робе (након куповине два артикла трећи се добија на поклон) 110

Б У Џ Е Т С К И   С И С Т Е М

1. Да ли завршни рачуни општина у саставу града Београда подлежу екстерној ревизији од стране Државне ревизорске институције? 113

Ф И Н А Н С И Р А Њ Е   Л О К А Л Н Е   С А М О У П Р А В Е

1. Да ли Градска управа за опште послове Града Новог Сада може да закључи уговор са ППТ „Србија“ Београд којим би се омогућило да се изводи, за које је захтев поднет електронским путем, грађанима достављају поштом, пост експресно, као вредносна пошиљка, с тим што би готовину, којом би грађани плаћали административну таксу, пошта уплаћивала на рачун прописан за уплату републичке административне таксе истог дана? 117

П О Д С Е Т Н И К

- Финансијски прописи донети у априлу месецу 2010. године 119
-

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

- 1. а) Порески третман преноса права располагања на делу имовине који врши обвезник ПДВ као улог у новоосновано привредно друштво, при чему се у оквиру тог дела имовине врши пренос на земљишту, грађевинским објектима и другим добрима**
б) Порески третман улагања апсолутних права у друштво са ограниченом одговорношћу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1303/2010-04 од 20.4.2010. год.)

а) Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 6. став 1. тачка 1) Закона прописано је да се прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као

улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Код преноса целокупне или дела имовине из става 1. тачка 1) овог члана сматра се да стицалац ступа на место преносиоца (став 2. члана 6. Закона).

Сагласно одредбама члана 3. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник), прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра се пренос дела имовине:

1) код статусне промене привредног друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва;

2) у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја, а који чини техничко-технолошку целину (производни погон, производна линија и сл).

Пренос права располагања само на поједином добру које се налази у оквиру техничко-технолошке целине из става 1. тачка 2) овог члана не сматра се преносом дела имовине у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, односно у смислу става 1 овог члана (члан 3. став 2. Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, када обвезник ПДВ врши пренос права располагања на делу имовине као улог у новоосновано привредно друштво, ПДВ се не обрачунава и не плаћа под условима: да је стицалац порески обвезник или да тим преносом постаје порески обвезник, да стицалац продужава да обавља исту делатност, тј. делатност коју је обављао преносилац, као и да се ради о делу имовине који чини техничко-технолошку целину у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) Правилника (производни погон, производна линија и сл).

Међутим, када обвезник ПДВ врши пренос дела имовине као улог у новоосновано привредно друштво, при чему тај део имовине не чини техничко-технолошку целину (производни

погон, производна линија и сл), у том случају за пренос сваког добра у оквиру тог дела имовине утврђује се порески третман у складу са Законом.

Према томе, када обвезник ПДВ – ЈП „Србијагас“ преноси део имовине као улог у новоосновано привредно друштво „ПСГ Банатски двор“ д.о.о, а који не чини техничко-технолошку целину (производни погон, производна линија и сл), при чему се у оквиру тог дела имовине врши пренос на земљишту, грађевинским објектима и другим добрима, за промет земљишта и грађевинских објеката (под условом да се не ради о првом преносу права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката из члана 4. став 3. тачка 7) Закона) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, док се по основу преноса других добара ПДВ обрачунава и плаћа у складу са Законом. Основицу за обрачун ПДВ за опорезиви промет добара која се уносе као улог у новоосновано привредно друштво, у складу са одредбом члана 17. став 5. Закона, чини тржишна вредност тих добара на дан њихове испоруке у коју није укључен ПДВ.

б) Према одредби члана 23. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду: стварних права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона (тачка 1) Закона); права интелектуалне својине (тачка 2) Закона); права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног (тачка 3) Закона); права коришћења градског, односно јавног, или осталог грађевинског земљишта, независно од његове површине (тачка 5) Закона); права на експроприсаној непокретности, ако се експропријација врши ради изградње стамбених или привредних објеката (тачка 7) Закона).

Преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Одредбом члана 31. став 1. тачка 3) Закона прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа код улагања апсолутних права у капитал резидента Републике Србије – акционарског друштва, односно друштва са ограниченом одговорношћу.

Сходно одредби члана 31. став 1. тачка 13) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се када је обвезник Република Србија.

Одредба члана 1. тачка 3) овог члана не примењује се на пренос права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову (члан 31. став 4. Закона).

Дакле, код улагања апсолутних права из члана 23. став 1. Закона на која се плаћа порез на додату вредност – не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

Код улагања апсолутних права из члана 23. став 1. тач. 1), 2), 5) и 7) Закона у друштво са ограниченом одговорношћу које је резидент Републике Србије, не плаћа се порез на пренос апсолутних права у складу са одредбом члана 31. став 1. тачка 3) Закона.

Код улагања права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон (осим државног) у друштво са ограниченом одговорношћу које је резидент Републике Србије, на које се не плаћа порез на додату вредност, порез на пренос апсолутних права се плаћа.

Министарство финансија напомиње да је, сагласно одредби члана 14. став 5. Закона, употребљавано моторно возило, употребљавани пловни објекат, односно употребљавани ваздухоплов, у смислу Закона, моторно возило, пловни објекат,

односно ваздухоплов које је најмање једанпут, у складу са прописима, било регистровано, уписано у прописани уписник, односно за које је било издато уверење или потврда о пловидбености, односно дозвола за употребу, на територији Републике Србије.

Пренос права својине на покретним стварима, осим на стварима које су побројане у одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона, по основу улагања у друштво са ограниченом одговорношћу, није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, што значи да се на пренос тих ствари (у конкретном случају, ормана, филтера, вентила, славина ...) порез на пренос апсолутних права не плаћа.

2. а) Порески третман прихода који недобитна организација оствари по основу откупа секундарних сировина од физичких лица и продајом тих сировина правним лицима

б) Порески третман прихода које физичко лице остварује продајом секундарних сировина

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1460/2009-04 од 12.4.2010. год.)

а) Са аспекта Закона о порезу на добит правних лица

Одредбом члана 1. став 3. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 и 18/10, у даљем тексту: Закон), прописано је да су обвезници пореза на добит правних лица и друга правна лица (недобитне организације) која нису организована као предузећа или задруге, ако остварују приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Према томе, друго правно лице – недобитна организација обвезник је пореза на добит правних лица уколико остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз

накнаду, при чему вишак прихода са тржишта над расходима (настали у вези са остварењем тих прихода) представља основицу за опорезивање која се утврђује на начин прописан Правилником о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 19/05, 15/06 и 20/08, у даљем тексту: Правилник).

Према члану 44. став 1. Закона, ослобађа се плаћања пореза на добит правних лица недобитна организација која у години за коју се одобрава право на ослобођење оствари вишак прихода над расходима до 400.000 динара, под следећим условима: да недобитна организација не расподељује тако остварени вишак својим оснивачима, члановима, директорима, запосленима или са њима повезаним лицима; да лична примања која недобитна организација исплаћује запосленима, директорима и са њима повезаним лицима не прелазе износ двоструког просека за делатност у којој је недобитна организација разврстана; да недобитна организација не расподељује имовину у корист својих оснивача, чланова, директора, запослених или са њима повезаних лица.

Право на ослобођење нема недобитна организација која оствари вишак прихода над расходима већи од 400.000 динара, као ни недобитна организација која има монополски или доминантан положај на тржишту у смислу закона којим се уређује сузбијање монополског или доминантног положаја (члан 44. став 2. Закона), при чему Министарство финансија напомиње да ће се износ од 400.000 динара примењивати код утврђивања права на пореско ослобођење за 2010. годину, имајући у виду да се до 1. јануара 2010. године примењивала одредба Закона према којој недобитна организација није имала право на ослобођење уколико оствари вишак прихода над расходима већи од 300.000 динара.

Чланом 63. Закона прописано је да је порески обвезник дужан да надлежном пореском органу поднесе (уз порески биланс) пореску пријаву у којој је обрачунат порез за период за који се утврђује порез. Порески период за који се обрачунава порез на добит је пословна година која је једнака календарској години, осим у случајевима предвиђеним овим законом.

Кад су у питању недобитне организације, садржај пореске пријаве (која се подноси на Обрасцу ПДН – Пореска пријава за аконтационо-коначно утврђивање пореза на добит предузећа за недобитне организације) прописан је Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04, 19/05 15/06 и 59/06).

С тим у вези, приход недобитне организације остварен по основу откупа секундарних сировина од физичких лица и продајом тих сировина правним лицима, према мишљењу Министарства финансија, представља приход остварен на тржишту, који је опорезив, у складу са одредбама Закона и Правилника.

Имајући у виду да је недобитна организација (Удружење Рома, у конкретном случају) остварила приходе са тржишта (и тако постала обвезник пореза на добит правних лица), дужна је да за период за који се утврђује порез, надлежном пореском органу поднесе порески биланс на Обрасцу ПБН и пореску пријаву за аконтационо-коначно утврђивање пореза на добит правних лица на Обрасцу ПДН и то у року од 10 дана од истека рока прописаног за подношење финансијских извештаја, сагласно одредби члана 63. став 3. Закона.

б) Са аспекта Закона о порезу на доходак грађана

Одредбом члана 1. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09 и 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да порез на доходак грађана плаћају, у складу са одредбама овог закона, физичка лица која остварују доходак. Порез на доходак грађана плаћа се на приходе из свих извора, сем оних који су посебно изузети овим Законом (члан 2. став 1. Закона).

Према члану 85. став 1. тачка 10) Закона, осталим приходима, у смислу овог закона, сматрају се и други приходи који по својој природи чине доходак физичког лица, а нарочито приходи по основу прикупљања и продаје секундарних сировина, прикупљања и продаје шумских плодова и лековитог биља, узгајања и продаје печурака, узгоја и продаје пчелињег роја

(пчела), узгоја и продаје пужева, односно по основу продаје других добара остварених обављањем привремених послова, ако нису опорезовани као приходи од самосталне делатности, односно као приходи од пољопривреде и шумарства у смислу овог закона.

Порез на друге приходе обрачунава се и плаћа по стопи од 20%, која се примењује на пореску основу коју чини опорезиви приход као разлика између бруто прихода и нормираних трошкова у висини од 20%, при чему се у случају прихода по основу прикупљања и продаје секундарних сировина тако обрачунати порез умањује за 40% (члан 85. став 5. и члан 86. Закона).

Порез на други приход обрачунава се и плаћа по одбитку, у складу са чл. 99. и 101. Закона. То значи да је исплатилац прихода, као порески платац, дужан да за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени приход, порез обрачуна, обустави и уплати на прописане рачуне у моменту исплате прихода, према прописима који важе на дан исплате прихода.

Са становишта обавезе плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, Министарство финансија указује да се према мишљењу Министарства за социјална питања, број 011-00-251/2003-03 од 13. новембра 2003. године, на приходе по основу прикупљања и продаје секундарних сировина не плаћа допринос за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Наиме, како се наводи у мишљењу, код прикупљања и продаје секундарних сировина „преовлађују елементи купопродаје, као облигационоправног односа између откупљивача (купца) и лица које продаје прикупљене секундарне сировине, тако да нема основа да се на остварену накнаду по основу продаје секундарних сировина обрачунава и уплаћује допринос за пензијско и инвалидско осигурање“.

Дакле, имајући у виду наведене одредбе, приход који физичко лице оствари по основу прикупљања и продаје секундарних сировина подлеже опорезивању порезом на доходак грађана на друге приходе, сагласно члану 85. став 1. тачка 10) Закона, док се допринос за пензијско и инвалидско осигурање не плаћа.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Примена пореске стопе ПДВ на промет и увоз албума самолепљивих сличица и самолепљивих сличица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1212/2010-04 од 23.4.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Према одредби члана 4. став 1. Закона, промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике (члан 7. Закона).

Према одредби члана 23. став 2. тачка 9) Закона, по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује се промет или увоз монографских и серијских публикација.

Правилником о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/04, 130/04, 140/04, 61/05 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), у члану 8. став 1, прописано је да се монографским публикацијама, у смислу члана 23. став 2. тачка 9) Закона, сматрају публикације у текстуалној или илустративној форми на штампаном или електронском медију, у једном или више делова, чије је издавање унапред утврђено и ограничено, а које имају СІР запис (Cataloguing In Publication), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number) као његов саставни део.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, на промет и увоз албума самолепљивих сличица, који имају СІР запис (Cataloguing In Publication), укључујући међународни књижни број ISBN (International Standard Book Number), као његов саставни део, као и чије је издавање унапред утврђено и ограничено, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској столи од 8%.

На промет и увоз самолепљивих сличица ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%.

2. Издавање рачуна за промет добара – стручних часописа у случају када обвезник ПДВ – издавач часописа наплаћује својим купцима претплату унапред за одређени период (нпр. годину дана, пола године или квартално), при чему појединачна вредност часописа није определена

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-986/2010-04 од 21.4.2010. год.)

Према одредби члана 42. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07,

у даљем тексту: Закон), обвезник је дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

У складу са одредбом члана 42. став 2. Закона, обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

У складу са наведеним законским одредбама, уплата новчаних средстава на име претплате за будућу испоруку добара – стручних часописа за које није опредељена појединачна вредност, сматра се авансном уплатом за коју обвезник ПДВ – прималац авансне уплате има обавезу да изда рачун који садржи податке прописане одредбама члана 12. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима из којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05).

Узимајући у обзир специфичност промета у случају када обвезник ПДВ – издавач часописа наплаћује од својих купаца новчана средства на име претплате за будућу испоруку добара – стручних часописа за које није опредељена појединачна вредност, рачун који се издаје по основу авансне уплате у овом случају, према мишљењу Министарства финансија, сматра се уједно и коначним рачуном у смислу члана 42. Закона и о томе се у рачуну ставља напомена.

У пореском периоду у којем је извршена авансна уплата, обвезник ПДВ – издавач дужан је да обрачуна и плати ПДВ у складу са Законом, а обвезник ПДВ – прималац рачуна, уз испуњење свих Законом прописаних услова, има право да ПДВ исказан у рачуну обвезника ПДВ – издавача одбије као претходни порез.

3. Порески третман промета услуга које врши Ветеринарски институт

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1298/2010-04 од 21.4.2010. год.)

Одредбом члана 8. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је порески обвезник (у даљем тексту: обвезник) лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности.

Делатност из става 1. овог члана је трајна активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатности експлоатације природних богатстава, пољопривреде, шумарства и самосталних занимања (став 2. истог члана Закона).

Сагласно ставу 3. истог члана Закона, сматра се да обвезник обавља делатност и када је врши у оквиру пословне јединице.

Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица (члан 8. ст. 4. и 5. Закона).

Одредбом члана 9. став 1. Закона прописано је да Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе, нису обвезници у смислу овог закона ако обављају промет добара и услуга из делокруга органа, односно у циљу обављања послова државне управе.

Република и њени органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе обвезници су ако обављају промет добара и услуга изван делокруга органа, односно ван обављања послова државне управе, а који су опорезиви у складу са Законом (члан 9. став 2. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе нису обвезници ПДВ за промет добара и услуга који врше у циљу обављања послова државне управе.

Међутим, сва друга лица (правна лица, предузетници или физичка лица) која самостално врше промет добара и услуга у оквиру обављања делатности као трајне активности која се врши у циљу остваривања прихода, као и правна лица основана законом у циљу обављања послова државне управе која врше опорезиви промет добара и услуга у складу са Законом, ван обављања послова државне управе, јесу обвезници ПДВ.

Одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Према томе, ако је Ветеринарски институт у претходних 12 месеци остварио укупан промет добара и услуга већи од 4.000.000 динара, дужан је да до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу и да, почев од дана који следи дану у којем је остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара, испуњава и друге обавезе предвиђене Законом (да обрачунава и плаћа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга, издаје рачуне, води евиденцију и др).

- Одредбом члана 3. Закона прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга које обвезник ПДВ – Ветеринарски институт врши Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде у складу са Законом о ветеринарству („Сл. гласник РС“, бр. 91/05), на основу уговора закљученог са овим министарством, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18% и плаћа у складу са Законом, с обзиром да за промет ових услуга није предвиђено пореско ослобођење. Основицу за обрачун ПДВ за промет наведених услуга чини накнада коју обвезник ПДВ – Ветеринарски институт прима или треба да прими за предметни промет, у коју није укључен ПДВ.

4. Порески третман промета без накнаде добара набављених уз пореско ослобођење

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2677/2009-04 од 21.4.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредбама члана 4. став 4. тачка 2) и члана 4. став 5. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се и сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачуна у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Сходно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ изврши промет без накнаде добара набављених уз пореско ослобођење, дужан је да по том основу обрачуна и плати ПДВ на основицу утврђену у складу са одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, с обзиром да у овом случају обвезник ПДВ није могао да користи право на одбитак претходног пореза јер му ПДВ у претходној фази промета добара није био ни обрачунат.

Када лице које није обвезник ПДВ изврши промет добара без накнаде, у том случају не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

Према томе, ако је, у конкретном случају, Стручна служба за реализацију програма привредног развоја Аутономне покрајине Војводине обвезник ПДВ, на промет без накнаде добара набављених уз пореско ослобођење који изврши филијалама Националне службе за запошљавање у АП Војводини, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом. Међутим, ако ово лице није обвезник ПДВ, за предметни промет не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

5. Порески третман добара и услуга који обвезник ПДВ врши у оквиру спровођења Пројекта реформе судске управе трговинских судова Србије–CCASA

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1161/2010-04 од 15.4.2010. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 24. став 1. тачка 16а), прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 3. тачка а) Споразума између Владе Сједињених Америчких Држава и Владе Савезне Републике Југославије о економској, техничкој и другој сродној помоћи („Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2005, у даљем тексту: Споразум) предвиђено је да услуге, артикли, прибор, опрема и друга имовина, укључујући некретнине, које се користе у вези са програмима помоћи САД могу да се увезу, извезу, купе, користе, продају, поклоне или да се њима располаже у Савезној Републици Југославији без икаквих дажбина, царина, увозне таксе, извозне таксе, таксе на додату вредност (VAT), пореза на промет или располагање имовином и других такси и сличних намета.

Пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16а) Закона, а у складу са одредбом члана 21а став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07, у даљем тексту: Правилник), за промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора или са Републиком Србијом, под условом да је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, обвезник може да оствари ако промет добара и услуга непосредно врши:

1) лицу са којим је закључен уговор о донацији, односно лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране лица са којим је закључен уговор о донацији (у даљем тексту: имплементарни партнер);

2) лицу које је ангажовано за спровођење одређеног пројекта на територији Републике Србије од стране имплементарног партнера (у даљем тексту: подимплементарни партнер);

3) кориснику новчаних средстава која су предмет уговора о донацији, ако су та средства од стране даваоца донације или имплементарног партнера непосредно дата кориснику за финансирање одређеног пројекта у Републици Србији, као и

кориснику добара или услуга који су предмет уговора о донацији, ако је та добра или услуге непосредно платио давалац донације;

4) страном лицу које у Републици Србији нема седиште ни сталну пословну јединицу (у даљем тексту: страном лице), а које је од стране корисника новчаних средстава, односно корисника добара и услуга из тачке 3) овог става (у даљем тексту: корисник донације) ангажовано на реализацији пројекта који је предмет донације.

Према одредби става 2. истог члана Правилника, надлежни орган доставља Пореској управи – Централи списак и копије закључених уговора о донацији, списак имплементарних партнера, као и податке о износу средстава који су предмет уговора о донацији.

Одредбом става 3. истог члана Правилника прописано је да имплементарни партнер из става 1. тачка 1) овог члана доставља Централи списак подимплементарних партнера, као и копије уговора закључених са подимплементарним партнерима.

Корисник донације доставља Централи списак страних лица са којима има закључене уговоре о промету добара и услуга за реализацију пројекта који је предмет донације, као и копије закључених уговора (члан 21а став 4. Правилника).

Према одредби члана 21б став 1. Правилника, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 1) и 2) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према уговору о донацији ослобођен пореза (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за донације), који попуњава, потписује, оверава м издаје овлашћено лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, у три примерка, које доставља Централи на оверу.

Одредбом става 2. истог члана Правилника прописано је да је одговорно лице имплементарног, односно подимплементарног партнера, дужно да, пре издавања прве потврде о пореском ослобођењу за донације, Централи достави отисак

печата, податке о лицима овлашћеним за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Према одредбама члана 216 став 3. Правилника, потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта;
- 4) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 5) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 6) потпис и печат овлашћеног лица имплементарног, односно подимплементарног партнера;
- 7) број и датум овере од стране Централе и потпис овлашћеног лица.

Одредбом става 4. истог члана Правилника прописано је да, изузетно од става 3. тачка б) овог члана, ако имплементарни, односно подимплементарни партнер, нема обавезу да поседује печат у складу са прописима своје земље, у том случају, уместо отиска печата, Централа доставља изјаву да не поседује печат, потписану од стране лица овлашћеног за издавање потврда о пореском ослобођењу за донације.

Према одредби става 5. истог члана Правилника, Централа проверава да ли је уговор о донацији евидентиран код Централе, оверава сва три примерка потврде о пореском ослобођењу за донације, од којих два примерка враћа имплементарном, односно подимплементарном партнеру, а трећи задржава за своје потребе.

Одредбом става 6. истог члана Правилника прописано је да имплементарни, односно подимплементарни партнер доставља

обвезнику један примерак оверене потврде из става 5. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Сагласно одредби члана 21в Закона, пореско ослобођење из члана 21а став 1. тач. 3) и 4) овог правилника обвезник може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за донације, коју попуњава, потписује, оверава и издаје овлашћено лице надлежног органа у четири примерка, од којих два примерка доставља кориснику донације, односно страном лицу, трећи Централни, а четврти задржава за своје потребе.

Према одредбама става 2. истог члана Закона, корисник донације, односно страном лице доставља обвезнику један примерак потврде из става 1. овог члана, а други задржава за своје потребе.

Потврда о пореском ослобођењу за донације из става 1. овог члана, а у складу са ставом 3. истог члана Правилника, садржи:

- 1) назив и адресу издаваоца потврде;
- 2) број и датум потврде;
- 3) назив и број уговора о донацији ако је уговор заведен под одређеним бројем, као и назив и вредност пројекта ако се промет добара или услуга врши у циљу реализације одређеног пројекта у Републици Србији;
- 4) назив, адресу и ПИБ корисника донације;
- 4а) назив и адресу страног лица, ако се промет добара и услуга врши страном лицу;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара или услуга уз пореско ослобођење;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно датум и износ уплаћених авансних средстава;
- 7) потпис и печат овлашћеног лица издаваоца потврде.

Централа води евиденцију о достављеним копијама уговора о донацији, подацима о износу средстава који су предмет уговора о донацији, о имплементарним и подимплементарним партнерима, копијама уговора закључених између имплемен-

тарних и подимплементарних партнера, корисницима донација и страним лицима, копијама уговора закључених између корисника донација и страних лица, као и о издатим потврдама о пореском ослобођењу за донације (члан 21г Правилника).

У складу са наведеним одредбама Закона, Споразума и Правилника, на промет добара и услуга који обвезник ПДВ врши у оквиру спровођења Пројекта реформе судске управе трговинских судова Србије–САСА лицима из члана 21а став 1. Правилника, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ – испоручилац добара, односно пружалац услуга, има право на одбитак претходног пореза по том основу. Ослобођење од обавезе плаћања ПДВ може се остварити по процедури прописаној Правилником.

6. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – згради са правом коришћења грађевинског земљишта на коме се тај грађевински објекат налази и земљишта које служи редовној употреби тог грађевинског објекта, који врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1146/2010-04 од 14.4.2010. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона прописано је да се прометом добара, у смислу овог закона, сматра и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Ако се уз испоруку добара врши споредна испорука добара или споредно пружање услуга сматра се да је извршена једна испорука добара (члан 4. став 6. Закона).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту – згради са правом коришћења грађевинског земљишта на коме се тај грађевински објекат налази и земљишта које служи редовној употреби тог грађевинског објекта, дужан је да на укупан износ накнаде за извршени промет (без ПДВ) обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да се у овом случају пренос права коришћења грађевинског земљишта сматра споредним прометом.

7. Пореска стопе ПДВ код промета услуге смештаја избеглих и расељених лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1170/2010-04 од 13.4.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука

добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

По посебној стопи ПДВ од 8%, у складу са одредбом става 2. тачка 11) истог члана Закона, опорезује се промет услуга смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима.

Према одредби члана 11. став 1. Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/05 ... 65/05), који се примењивао закључно са 8. јулом 2007. године, услугом смештаја у хотелима, мотелима, домовима и камповима, у смислу члана 23. став 2. тачка 11) Закона, сматрала се услуга преноћишта у овим објектима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује обављање туристичке и угоститељске делатности, док се према истој одредби Правилника о утврђивању добара и услуга чији се промет опорезује по посебној стопи ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 108/05 ... 63/07, у даљем тексту: Правилник), који се примењује од 9. јула 2007. године, услугом смештаја у хотелима, мотелима, одмаралиштима, домовима и камповима, у смислу члана 23. став 2. тачка 11) Закона, сматра услуга преноћишта у хотелима, мотелима и камповима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и услуга преноћишта у одмаралиштима и домовима.

Ако се уз услугу смештаја из става 1. овог члана пружа и услуга конзумације јела и пића на лицу места (ноћење са доручком, полупансион, пансион и сл), посебна стопа примењује се само на услугу смештаја (преноћишта). У том случају, обвезник је дужан да

у рачуну посебно искаже накнаду за услугу смештаја, а посебно накнаду за услугу јела и пића на лицу места (ст. 2. и 3. истог члана Правилника).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет услуга смештаја (преноћишта) у хотелима, мотелима и камповима, који су разврстани у категорије у складу са прописима којима се уређује туризам, као и на промет услуга смештаја (преноћишта) у одмаралиштима и домовима, примењује се посебна стопа ПДВ од 8%, док се промет услуге смештаја (преноћишта) у осталим објектима опорезује по пореској стопи од 18%.

Поред тога, за опредељивање примене пореске стопе ПДВ при опорезивању промета услуге смештаја (преноћишта) није од значаја да ли се ова услуга пружа избеглим, расељеним или другим лицима.

8. Порески третман првог преноса права располагања на економски дељивој целини у оквиру објекта (нпр. стан, пословни простор, гаража ...) у случају када је физичко лице стекло право располагања на незавршеном грађевинском објекту и наставило изградњу тог објекта, а које се после стицања права располагања на предметном објекту евидентирало за обавезу плаћања ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1031/2010-04 од 13.4.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 3. тачка 7) Закона, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбама члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др) сматрају делови новоизграђених грађевинских објеката који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, физичко лице које је стекло право располагања на незавршеном грађевинском објекту и наставило изградњу тог објекта, а које се после стицања права располагања на предметном објекту евидентирало за обавезу плаћања ПДВ, дужно је да при првом преносу права располагања на економски дељивој целини у оквиру тог објекта (нпр. стан, пословни простор, гаража ...) обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи за део економски дељиве целине изграђен од момента стицања права располагања, а који се опредељује према критеријуму степена завршености објекта у моменту стицања. У овом случају, основица за обрачун ПДВ

утврђује се тако што се на укупан износ накнаде (без пореза) коју обвезник ПДВ прима или треба да прими примени проценат учешћа вредности дела новоизграђеног грађевинског објекта, као новостворене вредности, у укупној вредности тог објекта. Промет дела економски дељиве целине у оквиру новоизграђеног грађевинског објекта, опредељен применом истог критеријума, опорезује се у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09).

9. Порески третман промета дечјих радова насталих као резултат пројекта „Даровање“, а који врши обвезник ПДВ – предшколска установа

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1082/2010-04 од 1.4.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга (у даљем тексту: промет добара и услуга) које порески обвезник изврши уз накнаду.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено (члан 4. став 1. Закона).

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на промет дечјих радова насталих као резултат пројекта „Даровање“, а који врши обвезник ПДВ – предшколска установа, ПДВ се обрачунава и плаћа по пореској стопи од 18%, с обзиром да се овај промет добара, према мишљењу Министарства

финансија, не сматра прометом који је непосредно повезан са прометом услуга образовања из члана 25. став 2. тачка 13) Закона за који је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза.

10. Порески третман промета услуге давања у закуп стана који врши привредно друштво – обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00890/2010-04 од 31.3.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 25. став 2. тачка 4) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга закупа станова, ако се користе за стамбене потребе.

У складу са наведеним законским одредбама, када привредно друштво – обвезник ПДВ врши промет услуге давања у закуп, односно на коришћење стана физичком лицу за потребе становања (лицу запосленом у том привредном друштву или другом физичком лицу), ПДВ се не обрачунава и не плаћа, независно од тога да ли је то привредно друштво власник предметног стана или је стан узет у закуп од другог лица. По основу промета услуге давања у закуп, односно на коришћење стана физичком лицу за стамбене потребе обвезник ПДВ – пружалац услуге нема право на одбитак претходног пореза.

Међутим, када привредно друштво – обвезник ПДВ врши промет услуге давања у закуп стана другом привредном друштву које ће тај стан дати на коришћење лицу запосленом у том привредном друштву или другом физичком лицу, за промет услуге давања у закуп стана постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ по пореској стопи од 18%, али и право на одбитак претходног пореза по основу пружања ове услуге у складу са Законом.

11. Порески третман преноса права располагања на путничким аутомобилима који врши обвезник ПДВ у ликвидацији оснивачу, а за које је при набавци остварено право на одбитак претходног пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-0424/2010-04 од 31.3.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредбама члана 4. став 4. тачка 2) и става 5. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно

Сагласно одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона, основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра се набавна цена, односно цена коштања тих

или сличних добара и услуга, у моменту промета, а у коју се не урачунава ПДВ.

У складу са наведеним одредбама Закона, на пренос права располагања на путничким аутомобилима који врши обвезник ПДВ у ликвидацији оснивачу, а за које је при набавци остварено право на одбитак претходног пореза, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18% и плаћа у складу са Законом. У овом случају, основицу за обрачун ПДВ чини набавна цена путничких аутомобила у моменту промета, без ПДВ.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да, уз испуњење услова прописаних одредбама члана 28. Закона, обвезник ПДВ – оснивач има право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ у ликвидацији за промет путничких аутомобила одбије као претходни порез, ако предметна добра користи искључиво за обављање делатности из члана 29. став 2. Закона.

12. Порески третман исказаног расхода (кало, растур, квар и лом)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-337/2010-04 од 29.3.2010. год.)

1. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 4. став 4. тачка 3) Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се и исказани расход

(кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

Сагласно одредби члана 2. Уредбе о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 124/2004, у даљем тексту: Уредба), расходом се сматрају губици који настају при манипулацији добрима, као последица природних утицаја, технолошког процеса или као последица предузимања неопходних радњи у поступку производње и промета добара.

Обвезник пореза на додату вредност (у даљем тексту: обвезник) утврђује расход добара непосредно пошто је одређени расход настао или редовним или ванредним пописом робе у складишту, стоваришту, магацину, продавници или другом сличном објекту (члан 3. став 1. Уредбе).

Према одредби члана 3. став 2. Уредбе, утврђивање расхода врши овлашћено лице или пописна комисија обвезника, а о извршеном попису обавезно се састављају записник и пописна листа.

У складу са одредбама чл. 4 ст. 1. и 2. Уредбе, порез на додату вредност не плаћа се на расход из чл. 2. и 3. ове уредбе до количине утврђене према Нормативу за утврђивање расхода на који се не плаћа порез на додату вредност (у даљем тексту: Норматив расхода), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део, а за добра која нису обухваћена Нормативом расхода, количина расхода се утврђује према нормативу обвезника, ако надлежни порески орган не утврди другу количину.

Норматив расхода из става 1. овог члана изражава се у проценту од количине робе која је у одређеном пореском периоду набављена, прерађена, произведена или продата (став 3. истог члана Уредбе).

• У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на расход (кало, растур, квар и лом) настао у конкретном пореском периоду, ПДВ се не обрачунава и не плаћа

до количине утврђене у складу са Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, док се износ расхода изнад количине утврђене у складу са Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, ПДВ обрачунава и плаћа у складу са Законом.

- Обвезник ПДВ утврђује расход за који не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, за конкретни порески период, применом процента предвиђеног Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, на количину робе (добара) која је у том пореском периоду набављена, прерађена, произведена или продата, независно од тога да ли је расход добара утврдио непосредно пошто је расход настао, односно редовним или ванредним пописом робе у складишту, стоваришту, магацину, продавници или другом сличном објекту, без обзира да ли је вршио један или више пописа у току пореског периода.

- Када обвезник ПДВ поседује више објеката у којима утврђује расход (складишта, стоваришта, магацине, продавнице и сл), у том случају обвезник ПДВ има право да посебно за сваки објекат предвиди на коју ће количину робе у том објекту (набављене, прерађене, произведене или продате) применити проценат предвиђен Нормативом расхода, односно нормативом обвезника. Наиме, обвезник ПДВ има право да, примера ради, за једно складиште (нпр. дистрибутивно) утврди расход применом процента предвиђеног Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, на количину робе (добара) која је у конкретном пореском периоду набављена, а да за друго (нпр. складиште велепродаје, односно малопродаје) утврди расход применом процента предвиђеног Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, на количину робе (добара) која је у конкретном пореском периоду продата. С тим у вези, Министарство финансија напомиње да одређивање обвезника ПДВ по питању количине робе (набављене, продате ...) на коју ће применити проценат

предвиђен Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, односи се на све врсте робе (добара) у конкретном објекту.

- Ако се утврђивање расхода добара у дистрибутивном складишту врши применом процента предвиђеног Нормативом расхода, односно нормативом обвезника, на количину робе (добара) која је у конкретном пореском периоду набављена, у количину робе која је у том пореском периоду набављена урачунава се и количина која је допремљена из другог дистрибутивног складишта истог обвезника ПДВ, уз издавање интерног документа (нпр. преноснице).

2. Према одредбама члана 4. став 4. тачка 1) и члана 4. став 5. Закона, са прометом добара уз накнаду изједначава се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, запослених или других лица, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

У складу са одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара која су део пословне имовине пореског обвезника, пружањем услуга и сваким другим прометом без накнаде и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака и поклона мање вредности („Сл. гласник РС“, бр. 114/04, у даљем тексту: Правилник), узимањем добара, у смислу члана 4. став 4. тачка 1) Закона, сматра се узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за сопствену потрошњу пореског обвезника, за личне потребе оснивача, запослених или другог лица (у даљем тексту: сопствена потрошња).

Према одредби члана 3. став 1. Правилника, сопственом потрошњом сматра се и мањак добара.

Одредбом члана 3. став 2. Правилника прописано је да се сопственом потрошњом не сматра мањак добара који се може правдати вишом силом или на други прописан начин (елементарна

непогода, крађа, саобраћајни удес и сл), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације, као и порески признат расход утврђен у складу са прописом којим се уређује количина расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа ПДВ.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, на мањак добара који се не сматра мањком добара из члана 3. став 2. Правилника, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета, односно плаћен при увозу, на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

При томе, Министарство финансија напомиње да се мањак добара утврђује у складу са прописима о рачуноводству и ревизији, а чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе у сваком конкретном случају утврђује надлежни порески орган у складу са начелима предвиђеним прописима којима се уређују порески поступак и пореска администрација.

13. Порески третман промета ревизорских услуга и услуга одржавања интернет странице који обвезник ПДВ са територије Републике ван АПКМ врши повезаном правном лицу са територије АПКМ, као и промета ревизорских услуга који повезано правно лице са територије АПКМ врши обвезнику ПДВ са територије Републике ван АПКМ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00851/2010-04 од 29.3.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Сагласно одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбама члана 12. став 3. тачка 4) подтач. (7) и (10) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга, као и услуга пруженим електронским путем, као и радио-телевизијским услугама.

Према одредби члана 61. Закона, Влада Републике Србије уредиће извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

Сагласно одредби члана 2. Уредбе о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Сл. гласник РС“, бр. 15/05, у даљем тексту: Уредба), на промет добара и услуга који обвезници ПДВ врше са територије Републике Србије ван територије АПКМ (у даљем тексту: Република ван АПКМ) на територију АПКМ, односно са територије АПКМ на територију Републике ван АПКМ, примењује се Закон, прописи донети на основу Закона и ова уредба.

У складу са наведеним одредбама Закона и Уредбе, на промет ревизорских услуга и услуга одржавања интернет странице које обвезник ПДВ из Београда врши повезаном правном лицу са територије АПКМ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да се местом промета ових услуга сматра место у

којем прималац услуга има седиште, тј. територија АПКМ, а обвезник ПДВ – пружалац услуга има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са одредбама члана 28. ст. 1–4. Закона.

Међутим, када повезано правно лице са територије АПКМ врши промет ревизорских услуга обвезнику ПДВ из Београда, у том случају, а под условом да повезано правно лице са територије АПКМ нема пореског пуномоћника у Републици Србији, обвезник ПДВ из Београда има обавезу да, у складу са одредбом члана 10. став 1. тачка 3) Закона, као порески дужник – прималац услуга, обрачуна ПДВ на накнаду за извршени промет услуга повезаног правног лица са територије АПКМ, с обзиром да је место промета ових услуга место у којем прималац услуга има седиште, у конкретном случају територија Републике Србије. У овом случају, ПДВ обрачунат на накнаду за промет предметних услуга обвезник ПДВ из Београда може да одбије од ПДВ који дугује као претходни порез у складу са одредбом члана 28. став 5. Закона.

14. а) Порески третман промета услуга организовања округлог стола у циљу обуке новинара за праћење суђења, који Удружење новинара Србије врши Међународном одбору за истраживање и размену (IREX) у оквиру спровођења програма помоћи САД

б) Порески третман прихода који остваре физичка лица по основу ауторских хонорара на име радног ангажовања под уговором у оквиру наведеног пројекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-52/2010-04 од 26.3.2010. год.)

а) Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ

испурука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем је услуга стварно пружена, ако се ради о услугама из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно-естрадном и сличним услугама, укључујући услуге организатора природби, као и са њима повезане услуге (члан 12. став 3. тачка 3) подтачка (1) Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 16а) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговором о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Одредбом члана 3. став 1. тачка а) Споразума између Владе Сједињених Америчких Држава и Владе Савезне Републике Југославије о економској, техничкој и другој сродној помоћи („Службени лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 7/2005, у даљем тексту: Споразум) предвиђено је да, у циљу обезбеђивања максималне користи за народ Савезне Републике Југославије од програма помоћи Сједињених Држава, изузев у случајевима о којима се договоре две владе, услуге, артикли, прибор, опрема и друга имовина, укључујући некретнине, које се користе у вези са програмима помоћи САД могу да се увезу, извезу, купе, користе, продају, поклоне или да се њима располаже у Савезној Републици Југославији без икаквих дажбина, царина, увозне таксе, извозне

таксе, таксе на додату вредност (VAT), пореза на промет или располагање имовином и других такси и сличних намета.

Сходно наведеном, ако Удружење новинара Србије врши промет услуга организовања округлог стола у циљу обуке новинара за праћење суђења Међународном одбору за истраживања и размену (IREX) у оквиру спровођења програма помоћи САД, на овај промет се не обрачунава и не плаћа ПДВ, а обвезник ПДВ – Удружење новинара Србије има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са Законом. Наведено пореско ослобођење остварује се на начин и по поступку који су прописани Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06 и 63/07).

Међутим, ако се промет услуга организовања округлог стола у циљу обуке новинара за праћење суђења који Удружење новинара Србије врши Међународном одбору за истраживања и размену (IREX), не врши у оквиру спровођења програма помоћи САД, у том случају се на промет ових услуга ПДВ обрачунава и плаћа у складу са Законом.

б) Одредбом члана 3. тачка (ц) подтачка (и) Споразума прописано је да целокупно особље (и чланови њихових породица), изузев држављана СРЈ или лица са сталним боравком у Савезној Републици Југославији, које је под уговором са или је запослено код било које јавне или приватне организације задужене за реализацију програма помоћи Сједињених Држава и које борави у Савезној Републици Југославији ради вршења послова у вези са програмима помоћи Сједињених Држава, изузима се од сваког пореза на приход, за социјално осигурање и других пореза прописаних законима Савезне Републике Југославије, у вези са приходом оствареним по основу програма помоћи САД.

Како се у захтеву за мишљење наводи да, у конкретном случају, физичка лица остварују приходе по основу „хонорара

обухваћених наведеним пројектом“, сагласно наведеним одредбама Споразума, ти приходи (ауторски хонорари) нису предмет опорезивања порезом на доходак грађана и не подлежу обавези плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање уколико те приходе остваре физичка лица – чланови особља, која нису држављани Републике Србије или нису лица са сталним боравком у Републици Србији, која су радно ангажована по основу уговора закљученог са било којом јавном или приватном организацијом задуженом за реализацију програма помоћи Сједињених Држава.

Међутим, уколико приходе по основу ауторских хонорара на име радног ангажовања под уговором код било које јавне или приватне организације задужене за реализацију програма помоћи Сједињених Држава остваре физичка лица која су држављани Републике Србије или лица са сталним боравком у Републици Србији, ти приходи подлежу опорезивању порезом на доходак грађана и обавези плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање, сагласно одредбама Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС“, бр. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06–исправка, 31/09, 44/09 и 18/10) и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06 и 5/09).

15. Да ли је Економско-трговачка школа обвезник ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-1033/2010-04 од 25.3.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 13) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга образовања (предшколско, основно, средње, више и високо) и професионалне преквалификације, као и са њима непосредно повезани промет добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, ако се ове делатности обављају у складу са прописима који уређују ту област.

Сагласно одредби члана 24. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04 ... 63/07), пореско ослобођење из члана 25. став 2. тач. 12) и 13) Закона односи се на услуге образовања (предшколског, основног, средњег, вишег и високог) и професионалне преквалификације које пружају лица регистрована за обављање тих делатности у складу са прописима који уређују ту област, на услуге смештаја и исхране ученика и студената у школским и студентским домовима или сличним установама, као и на са њима непосредно повезани промет добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности, независно од тога да ли су ове установе усмерене ка остваривању добити.

Сагласно наведеном, на промет услуга образовања (предшколског, основног, средњег, вишег и високог) које пружају лица регистрована за обављање тих делатности у складу са прописима који уређују ту област, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ – пружалац услуга нема право на одбитак претходног пореза по том основу. Министарство финансија напомиње да накнада за промет ових услуга (било да се остварује из буџета или из других извора) урачунава се у укупан промет добара и услуга на основу којег постоји обавеза подношења евиденционе пријаве у складу са Законом.

Наиме, одредбом члана 38. став 1. Закона прописано је да је обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Укупним прометом из члана 38. став 1, а у складу са чланом 33. став 1. Закона, сматра се укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности.

Према томе, ако је Економско-трговачка школа из Горњег Милановца у претходних 12 месеци остварила укупан промет добара и услуга у износу већем од 4.000.000 динара, независно од тога да ли се ради промету за који се остварује накнада из буџета РС, буџета локалне самоуправе или из других извора, овај обвезник ПДВ био је дужан да у прописаном року поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу.

Одредбом члана 11. став 3. тачка 2) Правилника о облику и садржини пријаве за евидентирање обвезника ПДВ, поступку евидентирања и брисања из евиденције и о облику и садржини пореске пријаве ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 94/04, 108/05 и 120/08, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се у делу Обрасца ПППДВ исказују подаци о износима накнада за промет добара и услуга и износима ПДВ и то: под редним бројем 2. – код промета добара и услуга који је ослобођен ПДВ без права на одбитак претходног пореза, у поље 002 уноси се податак о износу накнаде за извршени промет.

У складу са наведеном одредбом Правилника, обвезник ПДВ који врши промет услуга образовања из члана 25. став 2. тачка 13) Закона исказује податак о износу накнаде за извршени промет услуга у пореској пријави пореза на додату вредност – Образац ПППДВ у делу I, под редним бројем 2. у пољу 002.

Поред тога, Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет добара и услуга у износу већем од 4.000.000 динара може да буде брисан из евиденције обвезника за ПДВ само ако престане да

обавља делатност. У овом случају, брисање из евиденције за ПДВ врши се у складу са одредбама члана 40. Закона и одредбама чл. 7. и 8. Правилника.

16. Порески третман преноса дела имовине, као улог, од стране обвезника ПДВ – оснивача, новооснованом привредном друштву

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00688/2010-04 од 22.3.2010. год.)

Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем. тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 1) Закона, прометом добара и услуга, у смислу овог закона, не сматра се пренос целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, ако је стицалац порески обвезник или тим преносом постане порески обвезник и ако продужи да обавља исту делатност.

Одредбом члана 3. став 1. Правилника о утврђивању преноса целокупне или дела имовине, са или без накнаде, или као улог, који се не сматра прометом добара и услуга у смислу Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 67/05, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се прометом добара и услуга који, у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, не подлеже ПДВ сматра пренос дела имовине код статусне промене привредног

друштва, у складу са законом којим се уређују привредна друштва, односно у поступку редовног промета, ликвидације и стечаја, а који чини техничко-технолошку целину (производни погон, производна линија и сл).

Према одредби става 2. истог члана Правилника, пренос права располагања само на поједином добру које се налази у оквиру техничко-технолошке целине из става 1. тачка 2) овог члана не сматра се преносом дела имовине у смислу члана 6. став 1. тачка 1) Закона, односно у смислу става 1. овог члана.

У складу са наведеним одредбама Закона и Правилника, на пренос дела имовине који чини техничко-технолошку целину, као улог у новоосновано привредно друштво, ПДВ се не обрачунава и не плаћа под следећим условима: да је новоосновано привредно друштво порески обвезник и да је продужило да обавља исту делатност коју је обављао преносилац имовине.

Међутим, у случају преноса дела имовине као улог у новоосновано привредно друштво, а који се у конкретном случају састоји од две машине за бризгање пластике, машине за расхладни систем за спречавање прегревања мотора и хлађење воде током бризгања, млина за млевење отпадака и машине за варење фолије, као и алата (калупа) који се користе за добијање одређених производа, при чему пренос дела имовине врши обвезник ПДВ који се бави трговинском делатношћу док ће се новоосновано привредно друштво бавити делатношћу производње пластичних маса, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом. У овом случају, основица за обрачунавање ПДВ утврђује се у складу са одредбом члана 17. став 5. Закона.

17. Право обвезника ПДВ – Задужбине краља Петра I Карађорђевића да ПДВ обрачунат за промет услуга штампања и продаје доплатне поштанске марке одбије као претходни порез од

ПДВ који дугује, у случају када је Задужбина краља Петра I Карађорђевића одређена као корисник средстава која се прикупљају продајом доплатне поштанске марке, а која су намењена за финансирање набавке добара и услуга у циљу адаптације грађевинског објекта (историјски значајне зграде)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00317/2010-04 од 9.3.2010. год.)

Према одредби члана 28. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односио примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара у којем је исказан претходни порез, односио којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказан ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог

члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то;

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

У складу са наведеним одредбама Закона, обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходних учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, ако су испуњени сви услови прописани Законом – да поседује рачун или други документ који служи као рачун издат у складу са Законом, као и да предметна добра и услуге користи или да ће их користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Ако обвезник ПДВ користи набављена добра и услуге за промет без права на одбитак претходног пореза, у том случају обвезник ПДВ нема право да ПДВ обрачунат од стране обвезника ПДВ – претходних учесника у промету за промет добара и услуга одбије као претходни порез од ПДВ који дугује.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о издавању доплатне поштанске марке („Сл. гласник РС“, бр. 61/05, у даљем тексту: Закон о издавању доплатне поштанске марке) прописано је да ће се средства од продате доплатне марке користити за финансирање

хуманитарних акција, обележавање историјских и културних догађаја, пројекте од јавног интереса, као и друге акције од ширег друштвеног значаја.

Ближу намену, корисника, начин издавања, тираж, висину апоена и временски период издавања доплатне марке утврђује Влада Републике Србије (став 2. истог члана Закона о издавању доплатне поштанске марке).

Према одредбама члана 3. Закона о издавању доплатне поштанске марке, продају, односно наплату доплатне марке врши јавно и друго предузеће које, у складу са законом, обавља делатност унутрашњег поштанског саобраћаја, а средства остварена продајом доплатне марке уплаћују се седмодневно на рачун прописан за уплату прихода буџета Републике.

Све трошкове издавања и дистрибуције доплатне марке сноси корисник коме се усмеравају средства од продате доплатне марке (члан 4. Закона о издавању доплатне поштанске марке).

Према томе, корисник средстава прикупљених продајом доплатне поштанске марке, у конкретном случају обвезник ПДВ – Задужбина Краља Петра I Карађорђевића, нема право да ПДВ обрачунат за промет услуга штампања и продаје доплатне поштанске марке одбије од ПДВ који дугује, с обзиром да обвезник ПДВ не користи предметне услуге за промет са правом на одбитак претходног пореза већ за прикупљање новчаних средстава намењених финансирању адаптације грађевинског објекта (историјски значајне зграде). Међутим, обвезник ПДВ – Задужбина Краља Петра I Карађорђевића има право да ПДВ обрачунат од стране претходних учесника у промету за промет добара и услуга намењених адаптацији грађевинског објекта (као што су грађевински материјал, услуге извођења радова и др), а чија набавка се финансира средствима прикупљеним продајом

доплатне поштанске марке, одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, ако испуњава све Законом прописале услове (ако поседује рачуне издате у складу са Законом и ако предметни грађевински објекат користи или ће га користити за промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, тј. за промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

18. Право на одбитак претходног пореза у случају када рачун за извршени промет не садржи неке од података предвиђених другим прописом, а садржи све податке прописане Законом о ПДВ и Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима из којих се могу изоставити поједини подаци

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-2770/2009-04 од 25.1.2010. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односио плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује,

Према одредби члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;

2) за који, у складу са чланом 24. овог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ;

3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбом става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 42. став 1. Закона, обвезник је дужан да изда рачун или други документ који служи као рачун (у даљем тексту: рачун) за сваки промет добара и услуга другим обвезницима.

У складу са одредбом члана 42. став 2. Закона, обавеза издавања рачуна из става 1. овог члана постоји и ако обвезник наплати накнаду или део накнаде пре него што је извршен промет добара и услуга (авансно плаћање), с тим што се у

коначном рачуну одбијају авансна плаћања у којима је садржан ПДВ.

Сагласно одредбама става 3. истог члана Закона, рачун нарочито садржи следеће податке;

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника – издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника – примаоца рачуна;
- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о пореском ослобођењу.

Према одредби члана 7. став 1. Правилника о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима из којих се могу изоставити поједини подаци („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, 140/04 и 67/05, у даљем тексту: Правилник), порески обвезник који врши опорезиви промет добара и услуга издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 3. тачка 9) Закона.

Сагласно наведеном, обвезник ПДВ има право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету одбије као претходни порез од ПДВ који дугује, уз испуњење свих предвиђених услова – да набављена добра, односно примљене услуге користи или да ће их користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (промет који је опорезив ПДВ, промет за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ или промет који је извршен у иностранству, ако

би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици), као и да поседује рачун (или други документ који служи као рачун) обвезника ПДВ – претходног учесника у промету који је издат у складу са Законом, што значи да је рачун издат за извршени промет (односно по основу примљене авансне уплате) на дан или након извршеног промета (односно на дан или након примљене авансне уплате) и да садржи све податке прописане Законом и Правилником. Министарство финансија напомиње да ако рачун за извршени промет садржи све податке прописане Законом и Правилником, а не садржи неки од података предвиђених другим прописом, та околност не представља основ за оспоравање права на одбитак претходног пореза.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Исказивање података о датим авансима за набавку основних средстава на Обрасцу СУ приликом утврђивања сразмере улагања у складу са чланом 50а Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-108/2010-04 од 27.4.2010. год.)

Одредбом члана 50а Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 и 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порески обвезник који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 800 милиона динара, који та средства користи за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачком акту обвезника, односно наведених у другом акту обвезника, којим се одређују делатности које обвезник обавља и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа се плаћања пореза на добит правних лица у периоду од десет година сразмерно том улагању, при чему Министарство финансија напомиње да се ова одредба Закона примењује од 1. јануара 2010. године. Наиме, обвезник који је до 31. децембра 2009. године остварио право на порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит

предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 80/02–др. закон, 43/03 и 84/04), односно који је уложио више од 600 милиона динара и додатно запослио најмање 100 лица, порески подстицај користи под условима утврђеним прописима који су важили до 31. децембра 2009. године.

Сразмерни део улагања у основна средства утврђује се на начин прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 139/04), на Обрасцу СУ, као однос вредности набављених основних средстава за која се признаје право на порески подстицај из члана 50а Закона на дан израде пореског биланса, исказаних на редном броју 1. СУ Обрасца и вредности укупних основних средстава обвезника, укључујући и основна средства за која је извршено улагање по члану 50а, исказаних на редном броју 4. СУ Обрасца.

У случају када обвезник у својим пословним књигама (сагласно прописима о рачуноводству) на рачуну 028 – Аванси за некретнине, постројења, опрему и биолошка средства, има евидентиране авансе дате (добављачу) за стицање средстава, износ датих аванса не исказује се на редном броју 1. СУ Обрасца, с обзиром да се право на порески подстицај по члану 50а Закона признаје само за основна средства која су стављена у употребу, односно која обвезник користи за обављање делатности.

Имајући у виду да дати аванси представљају плаћање добављачу (унапред) за основна средства (која обвезник још није примио), Министарство финансија је мишљења да се (у смислу Закона) дати аванси не сматрају основним средствима и да се, с тим у вези, у пореском периоду када су дати, износ тих аванса не исказује на редном броју 4. СУ Обрасца (поднетом за тај порески период).

2. Подношење пореске пријаве за измену месечне аконтације пореза на добит, као и почетак плаћања аконтација у складу са том пореском пријавом

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01177/2010-04 од 12.4.2010. год.)

Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) ступио је на снагу 27. марта 2010. године, између осталог и одредба тог закона која уређује почетак плаћања аконтација пореза на добит у складу са пореском пријавом коју обвезник може да поднесе ако у текућој години дође до значајних промена у пословању обвезника, промене пореских инструмената или других околности које битно утичу на висину месечне аконтације пореза.

Имајући у виду да је обвезник, у конкретном случају, измењену пореску пријаву поднео 25. марта 2010. године, а да је Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа ступио на снагу 27. марта 2010. године, Министарство финансија сматра да се у овом случају примењују одредбе Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04, у даљем тексту: Закон).

Одредбом члана 63. став 1. Закона прописано је да је порески обвезник дужан да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву у којој је обрачунат порез и порески биланс за период за који се утврђује порез.

Порески обвезник током године порез на добит плаћа у виду месечних аконтација, чију висину утврђује на основу пореске пријаве за претходну годину, у којој исказује и податке од значаја за утврђивање висине аконтације у текућој години (члан 67. став 1. Закона). Месечна аконтација пореза на добит плаћа се до 15-ог у

месецу за претходни месец (члан 67. став 2. Закона), а плаћање месечних аконтација у складу са пореском пријавом из става 1. члана 67. Закона врши се од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета (члан 67. став 3. Закона). До почетка плаћања месечне аконтације у складу са ставом 3. члана 67. Закона, обвезник у текућој години плаћа месечну аконтацију у висини која одговара месечној аконтацији из последњег месеца претходног пореског периода (члан 67. став 4. Закона).

Према члану 68. став 1. Закона, ако у текућој години дође до значајних промена у пословању обвезника, промене пореских инструмената или других околности које битно утичу на висину месечне аконтације пореза, порески обвезник може поднети пореску пријаву са пореским билансом, у којој ће исказати податке од значаја за измену месечне аконтације и обрачунати њену висину, најкасније у року од 30 дана по истеку периода за који се саставља порески биланс.

Плаћање аконтације у складу са пореском пријавом за измену месечне аконтације обвезник започиње од првог дана наредног месеца у односу на месец у коме је пријава поднета (члан 68. став 2. Закона), па, с тим у вези, прва аконтација коју обвезник (у конкретном случају) треба да плати у складу са том пореском пријавом је аконтација за април 2010. године, која се плаћа до 15. маја 2010. године. До почетка плаћања аконтације у складу са пореском пријавом из члана 68. Закона, обвезник плаћа аконтације (за јануар, фебруар и март 2010. године) у висини месечне аконтације коју је утврдио у пореској пријави за 2009. годину.

3. Да ли се на приход од камате који обвезник – нерезидентно правно лице, Европска банка за обнову и развој, остварује по

основу кредита одобреног резидентном правном лицу – Комерцијалној банци обрачунава и плаћа порез по одбитку?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-96/2010-04 од 12.4.2010. год.)

Према одредби члана 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

Порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно наплаћен, при чему основицу за обрачун пореза по одбитку на камату (у случају да се ради о приходу нерезидента по основу камата) чини бруто износ камате за исплату, који је обрачунат у складу са законом и уговором о кредиту.

Одредбом члана 53. Споразума о оснивању Европске банке за обнову и развој (Закон о ратификацији Споразума о формирању Европске банке за обнову и развој, „Сл. лист СФРЈ – Међународни уговори“, бр. 5/91, „Сл. лист СЦГ – Међународни уговори“, бр. 3/05) прописано је да ће у оквирима званичних активности Банке, сва средства, имовина и доходак бити изузети из свих директних пореза.

С тим у вези, а на основу наведених законских одредаба, Министарство финансија је мишљења да се на приход од камате

који обвезник – нерезидентно правно лице (Европска банка за обнову и развој) остварује по основу кредита одобреном резидентном правном лицу (Комерцијална банка), не обрачунава и не плаћа порез по одбитку.

4. Да ли се продајом дужничких хартија од вредности чији је издавалац Република Србија остварује капитални добитак?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-91/2010-04 од 1.4.2010. год.)

Одредбом члана 27. став 1. тач. 1) до 3) Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 и 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се капиталним добитком сматра приход који обвезник оствари продајом, односно другим преносом уз накнаду: непокретности; права индустријске својине; удела у капиталу правних лица и акција и осталих хартија од вредности, осим обвезница издатих у складу са прописима којима се уређује измирење обавезе Републике по основу зајма за привредни развој, девизне штедне грађана и дужничких хартија од вредности чији је издавалац, у складу са законом, Република, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе или Народна банка Србије.

Према томе, сагласно наведеним законским одредбама, капитални добитак се не остварује продајом дужничких хартија од вредности чији је издавалац (у конкретном случају) Република Србија.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се приликом размене станова између привредног друштва „Гоша–стан“ д.о.о. и физичког лица запосленог у том друштву порез на пренос апсолутних права плаћа на разлику вредности станова који се размењују или на свако право које се размењује, при чему том разменом физичко лице преноси право својине привредном друштву „Гоша–стан“ д.о.о. на мањем стану стеченом откупом, према прописима којима је уређено становање, за право својине на већем стану?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00880/2010-04 од 23.4.2010. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), у вези са одредбом члана 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Непокретностима, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају се: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови,

пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Одредбама члана 25. став 6. и члана 28. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02 и 135/04), које су се примењивале до ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), тј. пре 8. јула 2007. године, било је прописано да код размене једног права на непокретности за друго истородно апсолутно право на непокретности на тој територији, пореску основицу чини разлика тржишних вредности права која се размењују, а обвезник пореза је преносилац права веће тржишне вредности.

Према одредби члана 28. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), који је ступио на снагу 8. јула 2007. године, порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање је поступак започет по прописима који су важили до дана ступања на снагу тог закона, утврдиће се применом закона који је био на снази у време настанка пореске обавезе. Порез на пренос апсолутних права за чије утврђивање пореска обавеза настане даном сазнања надлежног пореског органа у смислу члана 29. став 6. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02 и 135/04), након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 61/07), утврдиће се применом Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 135/04 и 61/07).

Према одредби члана 25. став 6. Закона, кад се апсолутно право преноси по основу уговора о размени између два лица, обвезник пореза је сваки учесник у размени за право које преноси.

Према одредби члана 27. став 6. Закона, у случају преноса апсолутног права који није обухваћен одредбама члана 27. ст. 1. до 5. Закона, пореску основицу чини тржишна вредност апсолутног права, коју утврђује надлежни порески орган.

Код размене права из члана 23, 24. и 24а овог закона, пореска основица се утврђује за свако право које је предмет размене, у складу са одредбом члана 27. Закона (члан 28. Закона).

Према одредби члана 31. став 1. тачка 4) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се кад физичко лице откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или стану, сразмерно учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

Дакле, на пренос права својине на непокретности по основу уговора о размени (у конкретном случају, размени стана за стан), на који се не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на пренос апсолутних права, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Ако је уговор о размени закључен и пријављен пореском органу пре 8. јула 2007. године, код утврђивања пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права за тај пренос примениће се одредбе Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02 и 135/04).

У конкретном случају, уколико је уговор између физичког лица и привредног друштва „Гоша–стан“ д.о.о. о закључен пре 8. јула 2007. године и ако је пре тог дана надлежни порески орган сазнао за пренос, а разменом физичко лице преноси право својине на стану мање површине за сусвојину на стану веће површине (чији је преносилац „Гоша–стан“ д.о.о.), док преостали сусвојински део физичко лице откупљује од „Гоша–стан“ д.о.о, порески обвезник по основу размене једног стана за сусвојински део другог стана је

онај учесник у размени који је преносилац права веће тржишне вредности. По основу откупа преосталог дела стана порез на пренос апсолутних права се плаћа, осим у случају ако су испуњени услови за пореско ослобођење прописани одредбом члана 31. став 1. тачка 4) Закона, што подразумева и да стицање права својине на разлици површине већег и мањег стана има карактер откупа стана у складу са Законом о становању („Сл. гласник РС“, бр. 50/92 ... 101/05, у даљем тексту: Закон о становању).

Наиме, према одредби члана 16. став 1. Закона о становању, носилац права располагања на стану у друштвеној својини и власник стана у државној својини (у даљем тексту: носилац права располагања), дужан је да носиоцу станарског права, односно закупцу који је то својство стекао до дана ступања на снагу тог закона (у даљем тексту: носилац станарског права), на његов захтев у писменој форми омогући откуп стана који користи, под условима прописаним тим законом.

С тим у вези, право на откуп стана применом Закона о становању имао је носилац станарског права, односно купац стана, који је то својство стекао до дана ступања на снагу тог закона, те размена станова између привредног друштва и физичког лица које на тај дан није имало наведено својство, са пореског становишта нема карактер откупа површине која одговара разлици површине већег и мањег стана, већ њене куповине.

Ако уговор о размени није од стране пореског обвезника пријављен пореском органу пре 8. јула 2007. године, код утврђивања пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права за тај пренос примениће се одредбе закона којим се уређује опорезивање имовине који је на снази на дан сазнања надлежног пореског органа за тај пренос.

У конкретном случају, уколико је уговор између физичког лица и привредног друштва „Гоша–стан“ д.о.о. закључен од 8. јула 2007. године, или је закључен раније, а порески орган за пренос сазнао од 8. јула 2007. године, а разменом физичко лице преноси

право својине на стану мање површине за сусвојину на стану веће површине (чији је преносилац „Гоша–стан“ д.о.о), док преостали сусвојински део физичко лице откупљује од „Гоша–стан“ д.о.о, порез на пренос апсолутних права плаћа сваки учесник у размени за право својине које преноси, осим за сусвојински део стана који се откупљује – ако су испуњени прописани услови из члана 31. став 1. тачка 4) Закона (што подразумева и да стицање тог сусвојинског дела има карактер откупа стана у складу са Законом о становању).

На постојање пореске обавезе по овом основу није од утицаја чињеница да физичко лице преноси право својине на стану које је стекло откупом, применом прописа којима је уређено становање (у делу којим је уређен откуп станова) и што је код стицања права својине на том стану остварило право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... и 72/09, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају, надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе на пренос апсолутних права (што, између осталог, значи и када је основ преноса настао, када је порески орган сазнао за пренос, да ли су испуњени прописани услови да се куповина разлике у површини станова који су предмет размене сматра откупом ...).

2. Да ли је продајна цена за стан који је привредно друштво купило пре шест година, а који жели да прода свом раднику, „ствар одлуке привредног друштва и договора са радником–купцем“, које су

пореске обавезе продавца, а које обавезе купца, као и да ли су услови зајма ствар пословне политике привредног друштва (Правилника о решавању стамбених потреба) на које не утичу никакви законски прописи?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00348/2009-04 од 22.4.2010. год.)

1. Одредбом члана 23. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на пренос апсолутних права плаћа код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Према одредби члана 24а Закона, преносом уз накнаду, у смислу овог закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Одредбом члана 4. став 3. тачка 7) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... и 61/07), прометом добара, у смислу Закона о ПДВ, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Према томе, на други и даљи пренос уз накнаду права својине на непокретности порез на пренос апсолутних права се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према одредби члана 25. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из чл. 23. и 24. Закона.

Сагласно одредби члана 42. Закона, лице на које је пренето апсолутно право јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права. Лице на које је пренето апсолутно право, које се

уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

Дакле, код купопродаје стана обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, а купац је јемац за измирење те пореске обавезе, и то: солидарни – ако се уговором о купопродаји обавезе да измири пореску обавезу, односно супсидијарни – ако се уговором о купопродаји не обавезе да измири пореску обавезу.

Супсидијарни јемац је дужник другог реда: лице на које је пренето апсолутно право дужно је да измири пореску обавезу уколико порески орган није успео да наплати од продавца, односно преносиоца права. Међутим, солидарно јемство значи да порески орган може, по свом избору, захтевати да пореску обавезу измири лице на које је апсолутно право пренето и без претходног покушаја да ту обавезу наплати од продавца, односно преносиоца тог права.

Министарство финансија напомиње да је, у складу са одредбом члана 27. ст. 1. до 3. Закона, основица пореза на пренос апсолутних права уговорена цена у тренутку настанка пореске обавезе, уколико није нижа од тржишне вредности. Уколико надлежни порески орган оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, има право да у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве са документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе, односно од дана сазнања надлежног пореског органа за пренос, утврди пореску основицу у висини тржишне вредности. Ако порески орган у року од 60 дана од дана пријема пореске пријаве са документацијом потребном за утврђивање пореске обавезе не утврди пореску основицу у висини тржишне вредности, пореску основицу чини уговорена цена.

Надлежни порески орган у сваком конкретном случају утврђује чињенично стање од утицаја на постојање и на висину пореске обавезе.

2. Министарство финансија напомиње да се, сагласно одредби члана 14. Закона о порезу на доходак грађана („Сл.

гласник РС“, бр. 24/01 ... и 18/10), зарадом, између осталог, сматра и чињење или пружање погодности запосленом, опраштање дуга, као и покривање расхода обвезника новчаном надокнадом или непосредним плаћањем.

3. Министарство финансија – Сектор за фискални систем није надлежно за давање мишљења по питањима висине продајне цене по којој се може продати стан свом раднику (тј. да ли се стан може продати по цени исказаној у пословним књигама) и услова зајма.

3. Да ли постоји пореска обавеза у случајевима када се право својине на „половном“ возилу регистровано на име радње, преноси на власника радње, односно када се право својине на регистровано моторном возилу преноси са привредног друштва на његовог оснивача, као и када се пренос врши на новом (нерегистровано или регистровано) моторном возилу са оснивача на радњу или привредно друштво (по основу оснивачког улога у стварима, односно по другом основу)?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01077/2010-04 од 19.4.2010. год.)

1. Према одредби члана 14. став 3. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се и на наслеђени, односно на поклон примљени готов новац, штедне улоге, депозите у банкама, новчана потраживања, права интелектуалне својине, право својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пољном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног, и друге покретне ствари, осим удела у правном лицу, односно хартија од вредности.

Порез на поклон плаћа се и у случају преноса без накнаде имовине правног лица (члан 14. став 4. Закона).

Употребљавано моторно возило, употребљавани пловни објекат, односно употребљавани ваздухоплов, у смислу Закона, јесте моторно возило, пловни објекат, односно ваздухоплов које је најмање једанпут, у складу са прописима, било регистровано, уписано у прописани уписник, односно за које је било издато уверење или потврда о пловидбености, односно дозвола за употребу, на територији Републике Србије (члан 14 став 5. Закона).

Поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из члана 14. ст. 1. до 4. Закона на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону (члан 14. став 6. Закона).

Према одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона, порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу, употребљаваном пловном објекту, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност. Замена моторног возила, односно пловног објекта, односно ваздухоплова, извршена у гарантном року у складу са условима из гаранције, не сматра се преносом уз накнаду на који се порез на пренос апсолутних права плаћа, ако стране између којих се замена врши, поред моторног возила, односно пловног објекта, односно ваздухоплова који се замењују, не дају другој страни и доплату у новцу или накнаду у другом облику (члан 24а Закона).

Према одредби члана 7. став 1. тачка 33) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, у даљем тексту: Закона о безбедности саобраћаја на путевима), моторно возило је возило које се покреће снагом сопственог мотора, које је по конструкцији, уређајима, склоповима и опреми намењено и оспособљено за превоз лица, односно ствари, за обављање радова, односно за вучу прикључног возила, осим шинских возила.

Сходно одредбама члана 7. став 1. тач. 34), 35), 36), 37), 38), 39), 40), 41), 42), 43), 44), 47), 48) и 49) Закона о безбедности саобраћаја на путевима, као моторна возила побројани су мопед, лаки трицикл, мотоцикл, тешки трицикл, лаки четвороцикл, тешки четвороцикл, возило за превоз путника (путничко возило, аутобус, тролејбус), теретно возило, радна машина (комбајн, ваљак, грејдер, утоваривач, ровокопач, булдожер, виљушкар и сл), трактор и мотокултиватор.

Према одредби члана 1а Закона о приватним предузетницима („Сл. гласник СРС“, бр. 54/89 и 9/90 и „Сл. гласник РС“, бр. 19/91, 46/91, 31/93, 39/93, 53/93, 67/93, 48/94, 53/95, 35/2002 и 101/2005, у даљем тексту: Закон о приватним предузетницима), приватни предузетник, у смислу тог закона, јесте физичко лице које, ради стицања добити, оснива радњу и самостално обавља делатност.

Одредбом члана 7. Закона о приватним предузетницима прописано је да за обавезе које проистекну из обављања делатности радње, оснивач одговора целокупном својом имовином.

Према мишљењу Министарства за привреду и приватизацију број 313-01-1400/2003-06 од 25.11.2003. године, датом у примени Закона о приватним предузетницима, по питању правног статуса имовине коју оснивач радње стекне у току обављања делатности, „како се питање целокупне имовине

предузетника поставља и од значаја је тек у моменту настанка обавеза које проистекну у обављању делатности радње, то у смислу наведеног члана, по нашем мишљењу, није од значаја када и по ком основу је иста, целокупна имовина стечена, односно да ли је то имовина коју предузетник поседује у време оснивања радње, имовина стечена обављањем делатности у радњи, као и имовина коју је предузетник, до момента настанка обавезе, стекао по другим основима (купопродаја, наслеђе, поклон и сл), већ је једино битно да сва та имовина, у моменту настанка обавезе, чини целокупну имовину предузетника. Напомињемо да се питање спецификације (целокупне) имовине предузетника не поставља приликом оснивања радње, односно није услов за оснивање исте. У том смислу, станови изграђени за тржиште и аутомобил, који су стечени како пре, тако и у току обављања делатности радње, по нашем мишљењу, јесу имовина физичког лица, односно приватног предузетника, као оснивача радње, којом он одговара у складу са чланом 7. Закона о приватним предузетницима“.

Према одредби члана 48. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04, у даљем тексту: Закон о привредним друштвима), предузетник, у смислу тог закона, јесте физичко лице које је регистровано и које ради стицања добити у виду занимања обавља све законом дозвољене делатности, укључујући уметничке и старе занате и послове домаће радиности.

Предузетник одговара за све обавезе из обављања делатности целокупном имовином (члан 49. Закона о привредним друштвима).

Имајући у виду наведене одредбе закона, из којих произлази да је предузетник физичко лице које, ради стицања добити, у виду занимања обавља све законом дозвољене делатности, те да за обавезе које проистекну у обављању делатности радње оснивач одговара целокупном својом имовином, што значи да постоји један правни субјект (физичко лице – предузетник) и његова целокупна имовина (стечена из обављања

делатности и из других материјално-правних односа, нпр. наслеђем, поклоном) којом он одговара за обавезе (из делатности радње и по другим основима), те да моторна возила регистрована на име радње јесу имовина физичког лица – предузетника као оснивача радње (а не радње, јер она нема својство правног лица), по мишљењу Министарства финансија, у случају престанка обављања делатности радње не долази до опорезивог преноса права својине на употребљаваном моторном возилу са радње на њеног оснивача (тј. у том случају се не плаћа порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права). Наиме, пренос права својине подразумева постојање две стране: преносиоца и стицаоца права, док у конкретном случају постоји само један правни субјект – физичко лице које је оснивач радње.

Аналогно томе, када радња користи моторно возило физичког лица – предузетника као оснивача радње, не врши се пренос права својине на возилу, па нема ни основа за опорезивање порезом на наслеђе и поклон, односно порезом на пренос апсолутних права.

2. Према одредби члана 2. став 1. Закона о привредним друштвима, привредно друштво је правно лице које оснивају оснивачким актом правна и/или физичка лица ради обављања делатности ради стицања добити.

Имовину друштва у смислу тог закона чини право својине и друга права које друштво има на улозима или је стекло пословањем (члан 13. став 11. Закона о привредним друштвима).

Према томе, на пренос права својине на моторном возилу на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... и 61/07), не плаћају се ни порез на наслеђе и поклон, ни порез на пренос апсолутних права.

Имајући у виду да је привредно друштво правно лице, које има одвојену имовину од имовине његових чланова, на пренос без

накнаде права својине на моторном возилу које је најмање једанпут било регистровано на територији Републике Србије, који се врши са привредног друштва на оснивача тог друштва, плаћа се порез на наслеђе и поклон – ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, осим у случајевима за које је одредбама члана 21. Закона прописано право на ослобођење од тог пореза.

Такође, на пренос уз накнаду права својине на моторном возилу које је најмање једанпут било регистровано на територији Републике Србије, који се врши са привредног друштва на оснивача тог друштва, плаћа се порез на пренос апсолутних права – ако се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, осим у случајевима за које одредбама члана 31. Закона прописано право на ослобођење од тог пореза.

3. На пренос права својине на употребљаваном моторном возилу са оснивача привредног друштва (физичког или правног лица) на привредно друштво, на који се плаћа порез на додату вредност, не плаћа се порез на наслеђе и поклон, нити порез на пренос апсолутних права.

На пренос права својине на употребљаваном моторном возилу са оснивача привредног друштва (физичког или правног лица) на привредно друштво, на који се не плаћа порез на додату вредност, плаћа се порез на наслеђе и поклон – на пренос без накнаде, односно порез на пренос апсолутних права – на пренос уз накнаду.

4. На пренос права својине на моторном возилу које, у складу са прописима, ни једном није било регистровано на територији Републике Србије не плаћају се ни порез на наслеђе и поклон, ни порез на пренос апсолутних права, независно од тога да ли је реч о возилу које никада није било регистровано („новом“ возилу), возилу које је било регистровано изван Републике Србије

или о возилу чија се регистрација не врши према прописима Републике Србије.

Према томе, на пренос (уз накнаду или без накнаде) права својине на моторном возилу које, у складу са прописима, ни једном није било регистровано на територији Републике Србије, не плаћају се ни порез на наслеђе и поклон, ни порез на пренос апсолутних права, па ни у случају када то возило представља оснивачки улог у стварима, односно повећање оснивачког улога.

5. Порез на наслеђе и поклон и порез на пренос апсолутних права утврђују се решењем надлежног пореског органа, што значи да се и право на пореско ослобођење по тим основима утврђује решењем тог органа.

4. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права када по уговору о заједничком финансирању и изградњи стамбеног објекта, по коме суинвеститори преузму обавезу да своје непокретности, као њихов улог у заједничком инвестирању, предају „инвеститору“ ради рушења и зидања новог стамбеног објекта, при чему уговор за предмет нема пренос апсолутних права, нити је до преноса дошло?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00069/2010-04 од 22.3.2010. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1), у вези са чланом 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ... 5/09, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се на пренос права на непокретности уз накнаду.

Непокретностима, у смислу члана 2. става 1. Закона, сматрају се: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови,

пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Одредбом члана 24а став 1. Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Дакле, порез на пренос апсолутних права плаћа се на сваки пренос права својине на непокретности уз накнаду на који се не плаћа порез на додату вредност, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Правна природа уговора, па и уговора названог уговором о заједничком финансирању и изградњи, не одређује се према називу уговора, већ према правима и обавезама које из тог уговора за уговорне стране произлазе.

Према томе, ако предмет уговора није пренос права својине на непокретности (земљишту и објекту за рушење), већ давање објекта у детенцију извођачу радова ради извођења радова на рушењу постојећег објекта и изградњи новог, при чему ималац права својине на земљишту и објекту и даље задржава то право, па инвестиционо-техничка документација за изградњу гласи на њега, због чега ће то лице номинално бити први власник новоизграђеног објекта, порез на пренос апсолутних права се не плаћа.

С тим у вези, ако на власника непокретности, који није обвезник пореза на додату вредност, гласи инвестиционо-техничка документација за изградњу новог објекта на том земљишту, а друга уговорна страна се појављује као финансијер, односно као суфинансијер извесних радова на изградњи те непокретности – по ком основу ће остварити право својине на изграђеној или делу новоизграђене непокретности, уговор којим се регулишу

међусобна права и обавезе тих уговорних страна у вези финансирања конкретне изградње има карактер акта о преносу апсолутних права уз накнаду, на који се порез на пренос апсолутних права плаћа.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 72/09), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права што, између осталог, у конкретном случају значи и да ли је уговором извршен пренос права која су предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, да ли је инвеститор обвезник ПДВ-а или не, када је основ преноса настао и пренос извршен.

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Да ли се порез на употребу пловних објеката плаћа за чамац дужине шест метара без кабине, са два ванбродска мотора (Jonson 5,9 kW i Tomos 2,9 kW), од којих је један резервни, имајући у виду само снагу основног мотора или збир снага оба мотора уписана у пловидбену дозволу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-01010/2010-04 од 25.3.2010. год.)

Одредбом члана 13 Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08, 31/09 и 106/09, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на употребу пловних објеката плаћа на чамце, бродове и јахте дужине 15 и више метара, са моторним погоном, као и на пловећа постројења – угоститељске објекте.

Пореска обавеза настаје код уписа пловног објекта у уписник и код сваког продужавања важности бродског сведочанства, односно пловидбене дозволе, које се врши у складу

са прописима којима се уређује пловидба, ако овим законом није друкчије прописано (члан 13а Закона).

Према одредби члана 15. став 1. тачка 7б) подтачка 1) Закона, порез на чамце без кабине, дужине преко пет до десет метара, са моторним погоном од 7,35 kW до 22,05 kW, износи 5.080 динара.

Чланом 15. став 3. Закона прописано је да се износ пореза на употребу пловних објеката умањује за пловне објекте преко навршених 5 година старости, и то за:

1. 10% – код пловних објеката преко пет до осам навршених година старости,
2. 20% – код пловних објеката преко осам до 10 навршених година старости,
3. 30% – код пловних објеката преко 10 навршених година старости.

Према томе, висина пореза за чамце који имају два или више моторних погона утврђује се с обзиром на укупну снагу мотора за тај чамац, која одговара збиру снага оба, односно свих мотора.

У конкретном случају, како се у захтеву за мишљење наводи да обвезник има уписана два ванбродска мотора у пловидбену дозволу за чамац без кабине дужине шест метара, и то: један мотор снаге 5,9 kW и други 2,9 kW, што укупно износи 8,8 kW, порез на употребу пловних објеката за тај чамац за 2010. годину плаћа се у износу из члана 15. став 1. тачка 7б) подтачка 1) Закона, умањеном по основу старости конкретног чамца у складу са одредбом члана 15. став 3. Закона.

ЦАРИНЕ

1. Захтев за стављање у слободан промет привремено увезене робе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00020/2010-17 од 14.4.2010. год.)

Према наводима из дописа у питању је привремени увоз робе ради активног оплемењивања. Према одредби члана 144. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 73/03, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон), роба увезена у поступку активног оплемењивања и добијени производи морају се извести. Царински орган одређује рок у коме се увезена роба мора поново извести или се мора одобрити ново царински дозвољено поступање или употреба те робе. Овај рок почиње да тече од дана када је роба стављена у поступак активног оплемењивања. Царински органи ће при одређивању рока у коме се предметна роба мора извести водити рачуна и о уговорним обавезама носиоца одобрења. Царински орган може продужити овај рок на основу благовременог и оправданог захтева, при чему укупан рок не може бити дужи од 12 месеци.

Изузетно од наведеног, поступак активног оплемењивања може се окончати стављањем добијених производа и робе у непромењеном стању у слободан промет, у слободну зону или поступак царинског складиштења.

Министарство финансија напомиње да ће услови стављање добијених производа и робе у непромењеном стању у слободан промет бити испуњени када носилац одобрења да изјаву (поткрепљену доказима) да не може да за такву робу одреди друго царински дозвољено поступање или употребу. Имајући у виду цитиране одредбе, као и наводе из дописа, мишљење Министарства финансија је да међусобни уговорни однос предметне фирме и стране фирме утиче на избор царински дозвољеног поступања са предметном робом. Приликом декларисања робе за царински поступак стављања робе у слободан промет декларант је дужан да царинском органу поднесе доказе о власништву над робом (фактура и одговарајући уговори) или доказе о постојању неког сличног права располагања над робом које поседује носилац одобрења (нпр. јемство за плаћање услуге).

Ф И С К А Л Н Е   К А С Е

1. Обавеза формирања и штампања периодичног извештаја, односно у ком моменту је обвезник дужан да формира и штампа периодични извештај када последњи дан извештајног периода пада у нерадни дан

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00089/2010-04 од 1.4.2010. год.)

Чланом 14. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да је периодични извештај фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа на крају рада, последњег дана сваког пореског периода (а може га по потреби формирати и штампати и у краћим временским периодима), у коме се евидентирају тотали промета добара и услуга из свих фискалних исечака сачињених у задатом извештајном периоду.

Према томе, у складу са изнетом одредбом Закона, обвезник, односно привредни субјект (правно лице или предузетник) је дужан да периодични извештај, као фискални документ, формира и штампа на крају рада, последњег дана сваког пореског периода.

То значи, у конкретном случају, да се периодични извештај формира и штампа на крају последњег радног дана у извештајном периоду, у складу са Одлуком привредног субјекта којом се дефинише радно време привредног субјекта.

2. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом вршења услуге организације научног скупа, при чему се котизација наплаћује од стране приређивача који обавља

делатност у оквиру групе делатности 803 (Више и високо образовање)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00090/2010-04 од 1.4.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лица која обављају делатност која спада у групу делатности 803 (Више и високо образовање) дужна су да евидентирају сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе, почев од 1. септембра 2010. године.

Према томе, у случају када привредни субјект регистрован за обављање делатности из групе делатности 803 (Више и високо образовање) у оквиру основне делатности врши услуге организације научног скупа, при чему се котизација наплаћује од стране приређивача, у конкретном случају Факултета музичке уметности, тако остварен промет пружалац услуге није дужан да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да је и основна делатност изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе поменутом Уредбом, до 30. августа 2010 године.

3. Имплементација софтвера који би се користио за евидентирање промета преко фискалне касе у малопродаји (на бензинским станицама), а који би, у конкретном случају, „омогућио штампање

са фискалног штампача, након фискалног исечка, НОТа рачуна за куповину горива на бонове, односно рачуна за ПДВ обвезника као нефискалне исписе, као и сторнирање ставки на још отвореном рачуну, тако да се плус и минус редак брише из апликације и да се уопште не штампа на фискалном исечку“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00961/2010-04 од 23.3.2010. год.)

Одредбом члана 6. став 6. тачка 1) Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, у даљем тексту: Закон) прописано је да софтверска апликација мора да онемогући штампање података из фискалних документима на нефискалним документима.

У тачки 3) наведеног члана Закона такође је прописано да софтверска апликација мора да обезбеди штампање сваког сторнирања евидентираног промета на фискалном исечку и на контролној траци фискалне касе.

Према томе, у складу са изнетим одредбама Закона, софтверска апликација која би се користила за евидентирање промета преко фискалне касе у малопродаји (на бензинским станицама ОМВ у Србији) мора онемогућити штампање података из фискалних документима на нефискалним документима, па у конкретном случају штампање „НОТа рачуна“ за куповину горива на бонове и рачуна за ПДВ обвезника није дозвољено.

При томе, Министарство финансија напомиње да поменута софтверска апликација мора да обезбеди штампање сваког сторнирања евидентираног промета на фискалном исечку и на контролној траци фискалне касе, тако да није дозвољено брисање сторнираног промета из софтверске апликације.

4. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект који је регистрован за промет добара на

мало врши продају добара (робе широке потрошње), при чему би купцима била дата могућност куповине добара на више оброчних отплата уз зарачунавање камате, као и питање евидентирања камате кроз КЕПУ књигу

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00070/2010-04 од 18.3.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Означавање начина плаћања добара и услуга у бази података фискалне касе, према одредби члана 5. став 3. Закона, у случају ако се плаћање врши чеком или налогом за пренос, као средство плаћања означава се: „чек“, ако се плаћање врши готовим новцем, новчаним боновима, новчаним поклон честиткама, интерним картицама и сл, као средство плаћања означава се: „готовина“, односно ако се плаћање врши платном картицом као средство плаћања означава се: „картица“.

Одредбом члана 12. ст. 1. и 5. Закона прописано је да је фискални исечак фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре,

обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, у складу са изнетом одредбом Закона, обавеза евидентирања сваког појединачног промета преко фискалне касе односи се на сваки појединачни промет добара на мало из регистрованог малопродајног објекта, без обзира ко је купац (физичко лице, правно лице или предузетник) и на сваку појединачну услугу извршену (пружену) физичком лицу, без обзира да ли је плаћање извршено готовински или безготовински (вирманском уплатом) на рачун испоручиоца добра, односно пружаоца услуге.

При томе, Министарство финансија напомиње да, у конкретном случају, када се плаћање поменутих добара (робе широке потрошње) врши на више оброчних отплата уз зарачунавање камате, односно на кредит, сагласно претходно наведеним члановима Закона, привредни субјект је дужан да у моменту испоруке добара изда фискални исечак, односно евидентира промет преко фискалне касе, независно од тога да ли накнаду за добра прима касније (продаја на кредит), а у бази података фискалне касе као средство плаћања означава се „чек“.

Такође, Министарство напомиње да привредни субјект (правно лице, односно предузетник) може у зависности од услова плаћања утврдити продају артикала (робе широке потрошње) по различитим ценама у односу на поједине категорије купаца. На тај начин могуће је у бази података фискалне касе уносити више шифри једног артикла и то под првим називом дефинисати цену за плаћање готовином, а за тај исти артикал, само под другим називом, дефинисати цену артикла за плаћање по уговору о кредиту, при чему би цена артикла била увећана за припадајућу камату или би се камата посебно исказивала.

Када је у питању начин евидентирања камате кроз КЕПУ књигу приликом продаје робе широке потрошње на више

оброчних отплата уз зарачунавање камате, по предметном питању надлежно је Министарство трговине и услуга.

5. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара из специјализованог моторног возила (камион) за продају робе по малопродајним ценама физичким лицима, као и обавеза увођења и прикључења терминала за даљинско читавање дневних извештаја из фискалне касе, у оквиру делатности 52630 (Остала трговина на мало изван продавница – продаја преко аутомата, продаја преко путујућих продаваца – улична лозова, кокица и штампе – колпортери)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00041/2010-04 од 12.3.2010. год.)

1. У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна

предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба), одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Одредбом члана 38. Закона прописано је да обвезник може да отпочне обављање делатности промета добара на мало, односно пружања услуга физичким лицима, после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет.

Одредбом члана 11. Правилника о поступку фискализације, садржају евиденције о овлашћеним сервисима и сервисерима и изгледу, садржају и начину вођења досијеа и сервисне књижице фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 140/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да обвезник који обавља делатности које се могу обављати код наручиоца посла или од места до места (пословање, оправка, монтажа и слично), у првом делу Обрасца ИПУ-1, тачка 2. Објекат, односно место инсталирања фискалне касе, у делу Подаци, уписује: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност; регистарски број превозног средства, као и телефон/телефакс лица за контакт.

У складу са поменутом Уредбом, лица која обављају делатности из подгрупе 52630 (Остала трговина на мало изван продавница – продаја преко аутомата, продаја преко путујућих продаваца – улична продаја лозова, кокица и штампе – колпортери) немају обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, с обзиром да продаја робе из путујуће продавнице (моторног возила – камиона), по малопродајним ценама, физичким лицима није наведена у оквиру подгрупе 52630 –

Остала трговина на мало изван продавница и да као таква није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари продајом робе, осим продаје преко аутомата, продаје преко путујућих продаваца – улична продаја лозова, кокица и штампе – колпортери, дужан је да евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да привредни субјект може отпочети обављање делатности промета добара на мало, односно пружања услуга физичким лицима, после фискализације фискалне касе и њеног инсталирања у објекту, односно на месту на коме се обавља промет. То значи да је привредни субјект који обавља промет добара из путујуће продавнице (специјализованог моторног возила за продају робе) физичким лицима, дужан да фискализује фискалну касу и да у првом делу Обрасца ИПУ-1, тачка 2. Објект, односно место инсталирања фискалне касе, у делу Подаци, упише: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност; регистарски број превозног средства, као и телефон/телефакс лица за контакт, сагласно члану 11. Правилника.

2. У складу са одредбом члана 6. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04) прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Према томе, у конкретном случају, привредни субјект који обавља промет добара из путујуће продавнице (моторног возила – камиона) физичким лицима и који као место инсталирања

фискалне касе, у делу Подаци, уписује: тип и марку превозног средства којим се обавља делатност; регистарски број превозног средства, као и телефон/телефакс лица за контакт, сагласно члану 11. Правилника, није дужан да има терминал за даљинско читавање.

6. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје купона за путнички сервис (аеродромских такси) за услуге пружене у згради аеродрома физичким лицима – путницима који су за авио превозника изабрали ЈАТ, у оквиру претежне делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00064/2010-04 од 10.3.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на

банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У конкретном случају, када лица која врше продају купона путничког сервиса (аеродромских такси) за услуге пружене у згради аеродрома физичким лицима – путницима, у оквиру делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају), према мишљењу Министарства финансија, нису у обавези да такав промет евидентирају преко фискалне касе, с обзиром да је делатност превоза путника у ваздушном саобраћају ослобођена обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

7. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом продаје авионских карата и наплате вишка пртљага у име и за рачун low cost компанија, при чему ЈП Аеродром за своје услуге наплаћује накнаду (провизију) од путника, у оквиру претежне делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном саобраћају)

(*Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00063/2010-04 од 9.3.2010. год.*)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши

евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуна потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лица која обављају делатности 62100 (Ваздушни саобраћај, линијски), 62200 (Ваздушни саобраћај, ванредни чартер), односно пружају услугу превоза путника у ваздушном саобраћају, нису дужна да евидентирају сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, у конкретном случају, мишљење Министарства финансија је да лица која врше продају авионских карата и наплате вишка пртљага у име и за рачун low cost компанија, при чему је цена авио карата и наплата вишка пртљага увећана за вредност пружене услуге од стране ЈП Аеродром, у оквиру делатности 63230 (Остале пратеће активности у ваздушном

саобраћају), нису у обавези да такав промет евидентирају преко фискалне касе, с обзиром да су лица која обављају делатност превоза путника у ваздушном саобраћају ослобођена обавезе евидентирања промета преко фискалне касе сагласно наведеној Уредби.

8. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Специјализована сточарска задруга својим задругарима, сувласницима поменуте задруге, врши продају добара (сточну храну) из велепродаје, односно без посредовања малопродаје, при чему сваки задругар има регистровано пољопривредно газдинство и плаћање врши преко текућег рачуна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00053/2010-04 од 4.3.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, у складу са наведеном одредбом Закона, као и наведеном Уредбом, када привредни субјект, у конкретном случају Специјализована сточарска задруга, врши продају добара

(сточну храну) из велепродаје физичким лицима, тако остварен промет дужан је да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да се промет остварен са физичким лицима третира као крајња потрошња, односно као промет добара на мало.

При томе, Министарство финансија напомиње уколико се поменута добра продају другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), тако остварен промет привредни субјект који врши продају поменутих добара нема обавезу да евидентира преко фискалне касе.

9. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе приликом промета добара (фотокопир апарата и репроматеријала), као и пружања услуга (услуге сервисирања и поправке фотокопир апарата са уградњом резервних делова и репроматеријала, услуге фотокопирања) другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00056/2010-04 од 2.3.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10), у даљем тексту: Уредба)

одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Према томе, у складу са изнетом одредбом Закона, обавеза евидентирања сваког појединачног промета преко фискалне касе односи се на сваки појединачни промет добара на мало из регистрованог малопродајног објекта, без обзира ко је купац (физичко лице, правно лице или предузетник) и на сваку појединачну услугу извршену (пружену) физичком лицу.

Уколико се промет добара као што су фотокопир апарати и репроматеријал врши из велепродаје другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), привредни субјект нема обавезу евидентирања тако оствареног промета преко фискалне касе, сагласно члану 3. ст. 1. Закона.

Када је у питању пружање услуга (услуге сервисирања и поправке фотокопир апарата са уградњом резервних делова и репроматеријала, услуге фотокопирања) другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), тако остварен промет привредни субјект који пружа поменуте услуге није дужан да евидентира преко фискалне касе, сагласно члану 3. ст. 1. Закона.

При томе, Министарство финансија напомиње да, сагласно наведеним одредбама Закона, као и наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари прометом добара, односно пружањем наведених услуга физичким лицима, дужан је да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да поменут промет добара и услуга Законом и Уредбом није ослобођен обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

10. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када Јавно комунално предузеће пружа услуге физичким лицима у оквиру своје делатности, као што су: пружање услуге израде Услови и Сагласности за издавање грађевинских дозвола, издавање Услови, Сагласности и Закључака за заузеће дела јавних

површина за формирање градилишта, обрачун и наплата накнаде за бесправну сечу стабала на јавним зеленим површинама, сеча стабала, обнова травњака, вађење пањева у двориштима физичких лица, испорука и монтажа парковске опреме по захтеву физичких лица и испорука огревног дрвета и грањевине у виду донације социјално угроженим грађанима

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00013/2010-04 од 25.2.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. став 1. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09 и 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

Чланом 3. Уредбе прописано је да се делатностима за које не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе

сматрају и делатности из Закона о комуналним делатностима („Сл гласник РС“, бр. 16/97 и 42/98), осим пружања услуга на пијацама: издавање у закуп објеката, тезги и простора на њима.

Према томе, с обзиром да услуге које ЈКП „Зеленило“ пружа физичким лицима у оквиру своје надлежности, као што је израда Услови и Сагласности за издавање грађевинских дозвола у складу са прописима којима се уређује област планирања и изградње, немају карактер услуга у смислу Закона и у складу са тим, према мишљењу Министарства финансија, ЈКП „Зеленило“ нема обавезу евидентирања промета преко фискалне касе.

При томе, уколико се пружање услуге издавања Услови, Сагласности и Закључака за заузеће дела јавних површина за формирање градилишта, обрачуна и наплате накнаде за бесправну сечу стабала на јавним зеленим површинама, сече стабала, обнове травњака, вађења пањева у двориштима физичких лица, испоруке и монтаже парковске опреме по захтеву физичких лица које пружа Јавно комунално предузеће „Зеленило“, сматрају комуналним делатностима у смислу Закона о комуналним делатностима, тако остварен промет Јавно комунално предузеће „Зеленило“ није дужно да евидентира преко фискалне касе.

Уколико се поменуте делатности, у складу са Законом о комуналним делатностима, не сматрају комуналним делатностима, промет који Јавно комунално предузеће оствари пружањем наведених услуга физичким лицима дужно је да евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да када је у питању испорука огревног дрвета и грађевине у виду донације социјално угроженим грађанима од стране Јавног комуналног предузећа „Зеленило“, испоручилац огревног дрвета и грађевине у виду донације није дужан да тако остварен промет евидентира

преко фискалне касе, с обзиром да нема накнаде за испоручена добра.

11. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају пружања услуга масаже у салону лепоте, при чему услуге пружа слепо лице, које је и власник

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00004/2010-04 од 23.2.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09, 109/09 и 6/10, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са наведеним одредбама Закона и наведеном Уредбом, привредни субјект, у конкретном случају, који се бави пружањем услуга масаже у салону лепоте, дужан је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе.

При томе, Министарство финансија напомиње да Законом и Уредбом није прописано изузимање од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе за лица са инвалидитетом која

обављају делатности за које је прописана обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

12. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект пружа услугу одржавања лифтова скупутинама станара које немају статус правног лица, при чему фактурисање и наплату за пружање поменуте услуге врши ЈКП „Обједињена наплата“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00021/2010-04 од 22.2.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 3. став 3. Закона, обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе не односи се на пољопривредног произвођача и власника самосталне занатске радње који на пијачним тезгама и сличним објектима продају пољопривредне производе, односно сопствене производе занатства и домаће радиности, као и на банкарске организације, осигуравајуће организације, ПТТ и јавна предузећа која накнаду за продата добра, односно пружене услуге физичким лицима наплаћују испостављањем рачуна о обрачуну потрошње преко мерних инструмената (грејање, гас, телефон, електрична енергија, вода и др).

Према томе, у конкретном случају када привредни субјект пружа услуге одржавања лифтова скупштинама станара које немају статус правног лица, при чему за поменуте услуге пружалац услуга издаје фактуру (обрачун о пруженим услугама) ЈКП „Обједињена наплата“, а поменуто Јавно комунално предузеће наплаћује накнаду за пружене услуге испостављањем рачуна скупштинама станара, Министарство финансија је мишљења да привредни субјект – пружалац услуга одржавања лифтова није у обавези да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе, сагласно члану 3 став 3. Закона.

13. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект врши промет камиона и специјалних возила из свог производног програма, у оквиру делатности 34102 (Производња камиона и специјалних возила), правним лицима, без поседовања малопродајног објекта, односно продајног салона

(*Мишљење Министарства финансија*, бр. 430-00-00043/2010-04 од 18.2.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Према томе, промет који привредни субјект оствари продајом камиона и специјалних возила из свог производног програма из велепродаје правним лицима и предузетницима није

дужан да евидентира преко фискалне касе, с обзиром да се обавеза евидентирања промета преко фискалне касе односи само на лица која врше промет добара на мало.

14. Обавеза евидентирања оствареног промета преко фискалне касе у оквиру делатности 51700 (Остала трговина на велико), обавеза евидентирања промета преко фискалне касе пружањем услуга постављања електричних инсталација правним и физичким лицима у оквиру делатности 45310 (Постављање електричних инсталација), као и обавеза штампања дневног извештаја фискалне касе и обавеза прикључивања терминала за даљинско читавање дневних извештаја фискалне касе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-00008/2010-04 од 27.1.2010. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

У складу са чланом 13. Закона, дневни извештај је фискални документ који је обвезник дужан да формира и штампа једном дневно, на крају рада. У дневном извештају се евидентирају тотали промета добара и услуга из свих фискалних исечака забележених у оперативној меморији, сачињених од тренутка формирања претходног дневног извештаја. Дневни извештај садржи следеће податке: назив обвезника и назив и адресу

продајног места; порески идентификациони број (ПИБ) обвезника; идентификациони број фискалног модула фискалне касе; назив извештаја; укупан број ресета свих типова; број, дан, месец, годину, сат, минут и тип ресета од сачињавања претходног дневног извештаја до сачињавања текућег дневног извештаја; укупан број промена пореских стопа; спецификацију, број, дан, месец, годину, сат и минут свих промена пореских стопа у извештајном периоду прописаним овим чланом; износ пореза по пореским стопама у извештајном периоду; износ укупног пореза у извештајном периоду; вредност промета по пореским стопама у извештајном периоду; вредност укупног промета добара и услуга у извештајном периоду; дан, месец, годину, сат и минут сачињавања дневног извештаја; редни број првог и последњег фискалног исечка у извештајном периоду; редни број дневног извештаја; број преосталих дневних извештаја, као и фискални лого.

Уредбом о одређивању лица на која се услед специфичности делатности које обављају не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09 и 109/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

У складу са поменутом Уредбом, лице које обавља делатност 51700 (Остала трговина на велико), као и делатност 45310 (Постављање електричних инсталација) није ослобођено обавезе евидентирања сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе.

1. Према томе, у складу са наведеном одредбом Закона, као и наведеном Уредбом, лице које оствари промет продајом робе физичким лицима у оквиру делатности 51700 (Остала трговина на велико), као и пружањем услуга постављања електричних инсталација физичким лицима у оквиру делатности 45310 (Постављање електричних инсталација), дужно је да тако остварен промет од продаје робе и пружања услуга евидентира преко фискалне касе.

Промет који лице оствари продајом робе и пружањем услуга другим привредним субјектима (правним лицима и предузетницима), у оквиру поменутих делатности, није дужан да евидентира преко фискалне касе.

У складу са изнетим одредбама Закона, привредни субјект који има обавезу формирања и штампања дневног извештаја једном дневно на крају рада, дужан је да формира и штампа један дневни извештај на крају радног времена, односно на крају радног дана, без обзира да ли је тог дана остварио промет или не.

2. У складу са одредбом члана 6. став 1. Закона прописано је да фискална каса мора да има терминал за даљинско читавање свих формираних дневних извештаја из фискалне касе (у даљем тексту: терминал за даљинско читавање) за задати период, осим фискалне касе преко које се врши евидентирање промета на пијачним тезгама и фискалне касе преко које се врши евидентирање промета у оквиру обављања делатности која захтева честу промену места продаје добара, односно пружања услуга.

Под честом променом делатности подразумевају се делатности одређене Правилником о одређивању делатности за чије обављање није потребан посебан простор („Сл. гласник РС“, бр. 9/96), само у случају када лица немају посебан простор у коме обављају поменуте делатности, већ делатност обављају искључиво код корисника.

Према томе, лица која имају простор у коме обављају регистровану делатност, а која су према Закону о фискалним касама у обавези да евидентирају промет преко фискалне касе, при чему услуге из регистроване делатности обављају и ван седишта, у

обавези су да периодично прикључују фискалну касу на терминал за даљинско читавање који се налази у седишту.

15. Обавезе евидентирања промета преко фискалне касе у оквиру делатности из гране 852 – Ветеринарске активности

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-0315/2009-04 од 11.1.2010. год.)

1. Одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон) прописано је да је лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Чланом 5. став 1. Закона прописано је означавање пореских стопа у бази података фискалне касе. Ознака пореске стопе „Г“ додељује се добрима, односно услугама који су ослобођени пореза на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ), ознака пореске стопе „Б“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа ПДВ по општој стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност и ознака пореске стопе „Е“ додељује се добрима, односно услугама на чији промет се плаћа ПДВ по посебној стопи прописаној законом којим се уређује порез на додату вредност. Лица која нису уписана у регистар обвезника за ПДВ означавају добра, односно услуге у бази података фискалне касе искључиво ознаком пореске стопе „А“.

Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе („Сл. гласник РС“, бр. 18/09 и 109/09, у даљем тексту: Уредба) одређена су лица на која се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе.

а) У складу са наведеним одредбама Закона и Уредбе, лице које обавља делатност из гране 852 – Ветеринарске активности, осим примарне теренске здравствене заштите животиња, послова из Програма мера здравствене заштите животиња, послова дезинфекције и дератизације у објектима у којима се држе и узгајају животиње и активности на спречавању појављивања, ширења и сузбијања заразних болести животиња, дужно је да евидентира сваки појединачно остварени промет преко фискалне касе.

Према томе, лице које обавља делатности из гране 852 – Ветеринарске активности, а које нису у складу са Уредбом ослобођене обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, дужно је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе која је инсталирана у објекту (у конкретном случају, у ветеринарској амбуланти) у коме пружа поменуте услуге.

Међутим, уколико лице на терену обавља делатност из гране 852 – Ветеринарске активности, а које нису у складу са Уредбом ослобођене обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, дужно је да тако остварен промет евидентира преко фискалне касе на месту на коме пружа поменуте услуге.

При томе, Министарство финансија напомиње да када се ради о пословима који, према мишљењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управе за ветерину број: 110-00-114/2/2009-05 од 20.5.2009. године, спадају у примарну теренску здравствену заштиту животиња, пословима из Програма мера здравствене заштите животиња, као и пословима дезинфекције и дератизације у објектима у којима се држе и

узгајају животиње и активностима на спречавању појављивања, ширења и сузбијања заразних болести животиња, лице које пружа наведене услуге није дужно да евидентира тако остварени промет преко фискалне касе, с обзиром да су поменуте услуге у складу са Уредбом ослобођене обавезе евидентирања промета преко фискалне касе.

б) Када је реч о начину евидентирања промета преко фискалне касе употребљених лекова, лице које пружа поменуте ветеринарске услуге, према мишљењу Министарства финансија, може:

– да изда фискални исечак на укупну вредност извршених услуга (вредност пружене ветеринарске услуге и употребљених медикамената и др), с тим да се цена укупне вредности извршених услуга може мењати у току целог дана, или

– да евидентира у фискалном исечку, поред шифре ветеринарске услуге и сваки појединачно извршени промет (у конкретном случају, врсту и количину употребљених медикамената и др), са појединачном ценом.

Према томе, уколико се ради о прометима који се, у складу са прописом којим се уређује порез на додату вредност, опорезују по општој стопи ПДВ, у фискалном исечку такав промет означава се пореском стопом „Б“.

2. Одредбом члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Ако се уз услугу врши споредно пружање услуга или споредна испорука добара, сматра се да је пружена једна услуга (став 6. истог члана Закона о ПДВ).

Одредбом члана 17. став 1. Закона прописано је да пореска основица (у даљем тексту: основица) код промета добара и услуга јесте износ накнаде (у новцу, стварима или услугама) коју обвезник прима или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге, укључујући субвенције које су непосредно повезане са ценом тих добара или услуга, у коју није укључен ПДВ, ако овим законом није друкчије прописано.

Сагласно члану 23. став 1. Закона, општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18%.

У складу са наведеним законским одредбама, промет ветеринарских услуга опорезује се по општој стопи ПДВ од 18%, при чему основицу за обрачун ПДВ чини укупна накнада коју обвезник ПДВ – пружалац ветеринарске услуге прима или треба да прими, а у коју се урачунава и вредност ветеринарских лекова, без ПДВ.

16. Евидентирање промета преко фискалне касе у случају када привредни субјект даје купцима попуст од 10% за куповину одређене робе у оквиру акције која се одвија у временском периоду од 9-11h, као и евидентирање промета преко фискалне касе када купац добија гратис артикал приликом куповине робе (након куповине два артикла трећи се добија на поклон)

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-00-0326/2009-04 од 10.12.2009. год.)

У складу са одредбом члана 3. ст. 1. и 2. Закона о фискалним касама („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, у даљем тексту: Закон), лице које је уписано у одговарајући регистар за промет добара на мало, односно за пружање услуга физичким лицима, дужно је да врши

евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Обавеза евидентирања промета преко фискалне касе постоји и у случају када се услуга пружа физичком лицу, а накнаду за пружене услуге сноси правно лице, односно предузетник и то независно од начина плаћања (готовина, чек, картица и безготовинско плаћање).

Сагласно одредби члана 4. тачка 20. Закона, фискална каса мора да онемогући брисање или замену података о већ програмираним добрима или услугама у бази података фискалне касе, осим цене јединице мере, од момента формирања првог фискалног исечка у текућем периоду до момента израде дневног извештаја за текући период. Нова добра или услуге се могу додавати у базу података фискалне касе у току целог дана.

Сагласно одредби члана 12. ст. 1. и 5. Закона, фискални исечак је фискални документ у коме се евидентира сваки појединачно остварени промет добара на мало, односно услуга физичким лицима које купац добара, односно корисник услуга плаћа готовином, чеком или картицом. Ако купац добара на мало, односно корисник услуге, плаћање врши на основу фактуре, обвезник је дужан да у фактуру унесе редни број фискалног исечка на основу кога је евидентиран промет у фискалној каси.

Према томе, у складу са наведеним одредбама Закона, одобравање попушта у малопродајним објектима на укупан износ исказан у фискалном исечку није дозвољен. Правно лице, односно предузетник може утврдити различите услове плаћања на основу којих се један артикал продаје по различитим ценама у односу на поједине категорије купаца (нпр. попуст од 10% за куповину одређене робе у оквиру акције која се одвија у временском периоду од 9-11 h). На тај начин могуће је једну врсту робе дефинисати у бази података фискалне касе са више шифри

артикула у складу са ценама, што значи да привредни субјект може под првим називом дефинисати редовну малопродајну цену по калкулацији, а за исту робу дефинисати артикал са другом додатном словном ознаком и ценом из одлуке о одобравању попушта од 10%.

При томе, потребно је нагласити да фискалне касе могу да приме у базу података оперативне меморије од неколико хиљада до неколико десетина хиљада артикала, тако да мултиплицирање основне базе података о артиклима на приказани начин не представља проблем.

Цена јединице мере се такође може мењати у току целог дана, с тим што је код оваквог начина рада потребно обезбедити и евиденцију промета са промењеним ценама – нивелацију цена (артикла са и без попушта, за сталне купце, за промоције и др), у складу са прописом којим се уређује промет роба и прописом којим се уређује рачуноводство.

Приликом организовања акције у малопродајним објектима, у којој се купцу од три изабрана артикла из асортимана наплаћују два по важећим малопродајним ценама, а један артикал је поклон купцу, привредни субјект је дужан да евидентира промет добара преко фискалне касе за оне артикле који се наплаћују по важећим малопродајним ценама, а за артикле који се поклањају купцу привредни субјект није у обавези да евидентира такво давање преко фискалне касе, с обзиром да не постоји накнада за преузета добра.

Министарство финансија напомиње да је привредни субјект дужан да обезбеди посебне евиденције о овим артиклима.

Б У Џ Е Т С К И   С И С Т Е М

1. Да ли завршни рачуни општина у саставу града Београда подлежу екстерној ревизији од стране Државне ревизорске институције?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-132/2010 од 6.4.2010. год.)

Уставом и Законом о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/07) регулисано је да су јединице локалне самоуправе општине, градови и град Београд, У складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи, Законом о територијалној организацији и Законом о главном граду регулисано је да се статутом, као највишим правним актом јединице локалне самоуправе, може предвидети да се на територији града образују две или више градских општина. Статутом града уређују се послови из надлежности града које врше градске општине.

Закон о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09) регулише поступак планирања, припреме, доношења и извршења буџета Републике Србије, аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе. У складу са системом јавних финансија и сагледавања укупне јавне потрошње, Законом је регулисана, у

случају да град, односно град Београд Статутом образује више градских општина, обавеза достављања Министарству финансија Консолидованог биланса града, односно града Београда (биланс укупних прихода и укупних расхода буџета града, односно града Београда и буџета градских општина у његовом саставу), као и Консолидованог извештаја града, односно града Београда (консолидовани извештај завршног рачуна буџета града, односно града Београда и завршних рачуна буџета градских општина у његовом саставу).

Календаром за подношење годишњих финансијских извештаја, прописаним чланом 78. Закона о буџетском систему, регулисано је да до 15. јуна локални орган управе надлежан за послове финансија градских општина у саставу града, односно града Београда своје одлуке о завршним рачунима буџета подносе граду, односно граду Београду. Истим чланом Закона, прописано је да до 1. јула локални орган управе надлежан за послове финансија града саставља консолидовани извештај града и подноси га Управи за трезор.

Чланом 79. Закона о буџетском систему регулисано је да завршни рачун поред финансијских извештаја (биланс стања, биланс прихода и расхода и др) садржи и извештај екстерне ревизије о наведеним финансијским извештајима.

У складу са чланом 92. Закона о буџетском систему, екстерној ревизији подлежу и завршни рачуни буџета локалних власти, односно у складу са чланом 10. Закона о Државној

ревизорској институцији („Сл. гласник РС“, бр. 101/05 и 54/07) субјекти ревизије су, између осталих, директни и индиректни корисници буџетских средстава јединица локалних власти.

Уколико је Статутом града Београда утврђено да градске општине доносе одлуке о буџету и одлуке о завршном рачуну, Закон о буџетском систему се примењује и у делу садржаја завршног рачуна, тако што свака одлука о завршном рачуну мора да садржи и извештај екстерне ревизије.

Имајући у виду да је чланом 92. Устава Републике Србије регулисано да извршавање свих буџета контролише Државна ревизорска институција, конституисањем Државне ревизорске институције, као највишег државног органа ревизије јавних средстава, омогућено је и постизање интегритета буџетског система, који се, између осталог, обезбеђује јединственим критеријумима за буџетску контролу и ревизију, преносом статистичких извештаја и података са једног нивоа буџета на други и принципима на којима се заснива буџетски поступак.

У вези примене члана 92. Закона о буџетском систему, којим је регулисано да, изузетно, екстерну ревизију буџета локалне власти може, уз сагласност Државне ревизорске институције, на основу одлуке скупштине локалних власти, да обави и лице које испуњава услове за обављање послова ревизије финансијских извештаја прописане законом којим се уређује рачуноводство и ревизија, Министарство финансија је мишљења да Државној ревизорској институцији за сагласност, након

доношене одлуке Скупштине града Београда, треба да се обрати град Београд, као јединица локалне самоуправе. Добијена сагласност од стране Државне ревизорске институције односи се и на градске општине.

Поступак ангажовања лица за спровођење екстерне ревизије, према мишљењу Министарства финансија, треба да буде регулисан Статуом града Београда, као актом којим су регулисани и други односи између града Београда и градских општина.

ФИНАНСИРАЊЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Да ли Градска управа за опште послове Града Новог Сада може да закључи уговор са ПТТ „Србија“ Београд којим би се омогућило да се изводи, за које је захтев поднет електронским путем, грађанима достављају поштом, пост експресно, као вредносна пошиљка, с тим што би готовину, којом би грађани плаћали административну таксу, пошта уплаћивала на рачун прописан за уплату републичке административне таксе истог дана?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00017/2010-06-1 од 16.4.2010. год.)

1. У ери савремених технологија и електронских комуникација нормално је за очекивати да се администрација прилагоди тим новим токовима, па у том смислу је, према мишљењу Министарства финансија, могуће да се на захтев за издавање извода поднет електронским путем, извод достави грађанима преко курира или поштом.

У погледу начина плаћања републичке административне таксе, као и накнаде органу за учињену услугу, Министарство финансија је мишљења да нема сметње да се републичка административна такса, као и накнада органу за учињену услугу, плате приликом преузимања извода у готовини, с тим што би се истог дана ова два јавна прихода уплатила на прописане уплатне рачуне.

2. Уједно, Министарство финансија указује да је у допису наведено да би се „износ републичких и градских административних такси за сваки извод појединачно уплаћивали истог дана када се извод уручи, на одговарајуће уплатне рачуне Републике, односно града“, па, с тим у вези, Министарство указује на следеће:

Чланом 9. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 62/06) регулисано је да скупштина јединице локалне самоуправе може уводити локалне административне таксе за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње које органи локалне самоуправе издају односно обављају у оквиру послова из своје изворне надлежности. Јединица локалне самоуправе не може увести локалну административну таксу за списе и радње из надлежности органа за које је законом којим се уређују републичке административне таксе прописано плаћање републичких административних такси.

С обзиром да је Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 54/09) у Тарифи, на тарифном броју 220, прописано да се за уверење из матичних књига плаћа републичка административна такса у износу од 300 динара, несумњиво је да се за издавање извода из матичних књига не може наплатити градска административна такса. Због тога је потребно да Град Нови Сад хитно предузме мере како би се Одлука о градским административним таксама усагласила са оба наведена закона, а о предузетим мерама потребно је обавестити Министарство финансија.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У АПРИЛУ МЕСЕЦУ 2010. ГОДИНЕ

ОДЛУКЕ

Одлука о допунама и измени Одлуке о начину утврђивања висине маргиналне солвентности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 21 од 6. априла 2010.
Одлука о изменама Одлуке о достављању Народној банци Србије статистичких и других података друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 21 од 6. априла 2010.
Одлука о обавези давалаца лизинга да држе средства резерве	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 21 од 6. априла 2010.
Одлука о измени Одлуке о условима под којима и начину на који резиденти могу држати девизе на рачуну код банке у иностранству	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 21 од 6. априла 2010.
Одлука о изменама Одлуке о јединственој тарифи по којој Народна банка Србије наплаћује накнаду за извршене услуге	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 22 од 9. априла 2010.
Одлука о основним критеријумима бонус-малус система, подацима за примену тог система и највишем бонусу	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 16. априла 2010.
Одлука о изменама и допуни Одлуке о садржини података које друштво за осигурање доставља Народној банци Србије и о начину и роковима достављања тих података	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 24 од 16. априла 2010.
Одлука о сезонским царинским стопама на увоз одређених пољопривредних производа	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 27 од 28. априла 2010.

Одлука о условима и начину за смањење царинских дажбина на одређену робу, односно за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина у 2010. години	Сл. гласник РС, бр. 27 од 28. априла 2010.
Одлука о условима и начину за изузимање одређене робе од плаћања царинских дажбина	Сл. гласник РС, бр. 27 од 28. априла 2010.
Одлука о одређивању робе на коју се не плаћају увозне дажбине	Сл. гласник РС, бр. 27 од 28. априла 2010.
Одлука о престанку важења Одлуке о критеријумима на основу којих се одобравају царински контингенти	Сл. гласник РС, бр. 27 од 28. априла 2010.

УПУТСТВА

Упутство за спровођење Одлуке о обавези давалаца лизинга да држе средства резерве	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.
---	--

ОСТАЛО

Исправка Правилника о изменама и допунама Правилника о обрасцима пореских пријава за утврђивање пореза на приходе грађана	Сл. гласник РС, бр. 23 од 14. априла 2010.
---	--

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

COMMISSION REGULATION (EC) No 223/2005 of 10 February 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 223/2005 од 10. фебруара 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.
--	--

COMMISSION REGULATION (EC) No 1199/2005 of 22 July 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1199/2005 од 22. јула 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1967/2005 of 1 December 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1967/2005 од 1. децембра 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 1655/2005 of 10 October 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1655/2005 од 10. октобра 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.
COMMISSION REGULATION (EC) No 634/2005 of 26 April 2005 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 634/2005 од 26. априла 2005. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 25 од 21. априла 2010.

COMMISSION REGULATION (EU) No 310/2010 of 9 April 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 310/2010 од 9. априла 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 28 од 30. априла 2010.
COMMISSION REGULATION (EU) No 309/2010 of 9 April 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 309/2010 од 9. априла 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 28 од 30. априла 2010.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вук Ђоковић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132